

آزمون ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۴۵ صبح

۸۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان دو هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه شناسی (۱)	۵	۶۱	۶۵	۵
		جامعه شناسی (۲)	۵	۶۶	۷۰	
۶	اجباری	روان شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

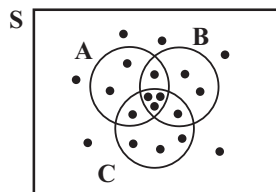
فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

احتمال
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

- ۱- نهایی در پرتاب دو تاس، پیشامد آن که مجموع اعداد ظاهر شده مضرب ۳ باشد، چند عضو دارد؟
 (۱) ۸ (۲) ۱۴ (۳) ۱۲ (۴) ۱۰
- ۲- با توجه به شکل مقابل، پیشامد $(A - B) \cup (B - C) \cup (C - A)$ چند عضو دارد؟ (هر نقطه، نمایش یک عضو است).
 (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۰

۳- چند سکه و چند تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. اگر فضای نمونه دارای ۷۲ عضو باشد، احتمال آن‌که در پرتاب روی تاس‌ها فقط اعداد فرد مشاهده کنیم، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{18}$ (۲) $\frac{0}{25}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{8}$
- ۴- ۷ بازیکن فوتبال به‌طور تصادفی در یک ردیف قرار می‌گیرند. احتمال این‌که ۳ نفر بین دروازه‌بان و کاپیتان قرار بگیرند، چقدر است؟ (دروازه‌بان و کاپیتان دو نفر متفاوت هستند).
 (۱) $\frac{4}{7}$ (۲) $\frac{3}{7}$ (۳) $\frac{2}{7}$ (۴) $\frac{1}{7}$

۵- نهایی احتمال این‌که امروز باران ببارد، $\frac{0}{8}$ از احتمال این‌که باران نبارد بیشتر است. احتمال باریدن باران در امروز کدام است؟
 (۱) $\frac{0}{2}$ (۲) $\frac{0}{8}$ (۳) $\frac{0}{1}$ (۴) $\frac{0}{9}$

۶- ۵ پرچم مختلف را به پنج میلهٔ پرچم نصب کرده‌ایم و روی میله‌ها شماره‌های ۱ تا ۵ را حک کرده‌ایم. چنانچه این پرچم‌ها به‌طور تصادفی در یک ردیف در جایگاه‌های ۱ تا ۵ کنار هم قرار بگیرند، احتمال این‌که میلهٔ پرچم‌های با شماره‌های عدد اول در مکان‌های فرد باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $\frac{3}{10}$ (۳) $\frac{7}{10}$ (۴) $\frac{9}{10}$
- ۷- از کیسه‌ای که محتوای آن ۵ مهرهٔ سفید و ۴ مهرهٔ سیاه و ۳ مهرهٔ قرمز است، به تصادف ۳ مهره خارج می‌کنیم. با کدام احتمال بین مهره‌های خارج شده یا مهرهٔ سفید نیست یا مهرهٔ سیاه نیست؟

- (۱) $\frac{14}{44}$ (۲) $\frac{9}{22}$ (۳) $\frac{17}{22}$ (۴) $\frac{19}{44}$
- ۸- در کمیسیون ۱۰ نفر حضور دارند که در مورد یک برنامه خاص ۵ رأی موافق ۳ رأی مخالف و ۲ نفر رأی ممتنع وجود دارد، رئیس کمیسیون می‌خواهد به تصادف ۳ رأی را از میان آراء انتخاب کند و سپس براساس رأی بیشتر، تصمیم‌نهایی خود را بگیرد. به چه احتمالی رئیس کمیسیون مجبور است، انتخاب این سه رأی را تکرار کند؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{5}$
- ۹- نهایی هر یک از اعداد ۲۰، ۳، ۲، ۱ بر روی ۲۰ گوی یکسان نوشته شده است. اگر یک گوی از بین آنها بیرون آوریم، با کدام احتمال عدد آن زوج است ولی بر ۳ بخش‌پذیر نیست؟

(۱) $\frac{0}{3}$ (۲) $\frac{0}{35}$ (۳) $\frac{0}{4}$ (۴) $\frac{0}{45}$

۱۰- در پرتاب یک تاس و ۲ سکه، احتمال این‌که لااقل یکی از سکه‌ها «پشت» و عدد رو شدهٔ تاس فرد باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{5}{12}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{5}{8}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع

(ضابطه جبری تابع، نمودار

تابع خطی)

صفحه‌های ۵۰ تا ۶۲

۱۱- اگر f تابعی خطی باشد به‌طوری که $f(2x-1) + f(2x+1) = x-2$ ، آن‌گاه $f(2)$ کدام است؟

(۴) ۱

(۳) -۱

(۲) $-\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{2}$

۱۲- در تابع $f = \{(3, a+2), (b-1, 2), (4, b+1)\}$ اگر مجموع اعضای دامنه برابر ۸ و مجموع اعضای برد برابر ۱۱ باشد، حاصل $a-b$ کدام است؟

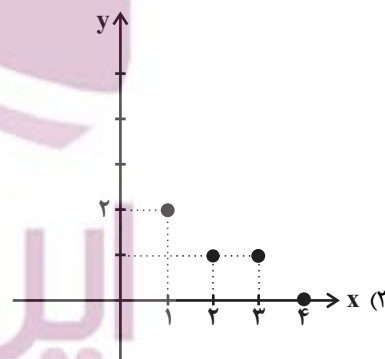
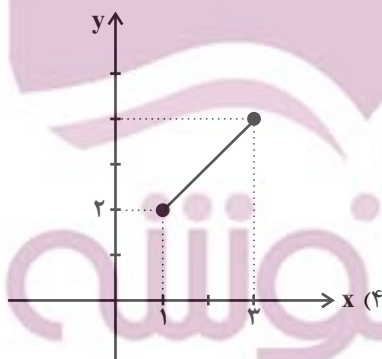
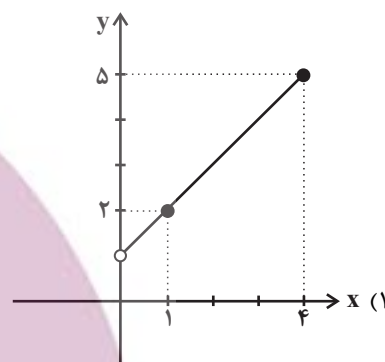
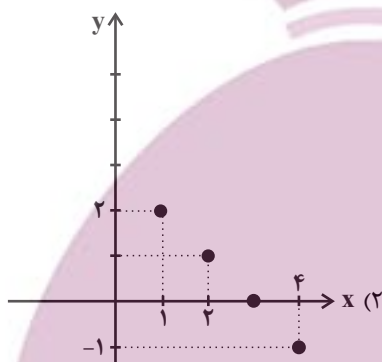
(۴) -۲

(۳) ۱

(۲) ۲

(۱) -۱

۱۳- نمودار تابع خطی غیر ثابت که از نقطه $(1, 2)$ بگذرد و دامنه آن برابر $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid 0 < x \leq 4\}$ باشد، کدام می‌تواند باشد؟

۱۴- برد تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = 2\sqrt{x} + 2x \end{cases}$ در صورتی که $A = \{0, 1, 4, 9\}$ می‌باشد، کدام است؟

(۲) $\{-1, 0, 12, 24\}$

(۱) $\{0, 3, 10, 24\}$

(۴) $\{0, 4, 12, 24\}$

(۳) $\{0, 4, 12, 27\}$

محل انجام محاسبات

۱۵- رابطه بین دما برحسب درجه سانتی گراد C° و درجه فارنهایت (F°) به صورت $F = 1/8C + 32$ می باشد. 54 درجه فارنهایت افزایش دما، معادل

چند درجه افزایش دما برحسب سانتی گراد است؟

۵۴ (۴)

۲۰ (۳)

۳۰ (۲)

۳۲ (۱)

۱۶- اگر $f(x) = ax + b$ تابعی خطی و $B = \{a+b, b-a\}$ برد تابع و $A = \{x_1, x_2\}$ دامنه تابع باشد، میانگین مقادیر دامنه تابع f کدام است؟

۲ (۴)

-۱ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۷- اگر f یک تابع خطی باشد و $f(-5) = -2$ و $f(1) + f(4) = 11$ باشند، این تابع محور طول ها را با کدام طول قطع می کند؟

۲ (۴)

-۲ (۳)

۳ (۲)

-۳ (۱)

۱۸- دو خط $y = mx - 1$ و $y = 2x + 5$ هیچ نقطه برخوردی با هم ندارند. مساحت مثلث ایجاد شده بین نمودار تابع $y = 1 - mx$ و محورهای مختصات

کدام است؟

۰/۹ (۴)

۰/۶۵ (۳)

۰/۲۵ (۲)

۰/۵ (۱)

۱۹- اگر تابع خطی $f(x) = \left(\frac{1-m}{2}\right)x - m + \frac{1}{2}$ به ازای همه مقادیر m از نقطه (a, b) بگذرد، مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

-۴ (۴)

۴ (۳)

$-\frac{1}{4}$ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

۲۰- اگر مجموعه برد تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = x^2 - 4 \end{cases}$ به صورت $\{2, 5\}$ باشد، دامنه تابع حداکثر دارای چند عضو است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

مراعات نظیر، تلمیح و تضمین

و کارگاه تحلیل فصل

صفحه‌های ۲۹ تا ۴۰

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل سوم

(درس‌های ۷ تا ۹)

+ کارگاه تحلیل فصل سوم

صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

آرایه‌های ادبی (مطالعه تکمیلی):

تشبیه، مجاز

۲۱- **تهایی** در کدام گزینه سبک شعر به‌ترتیب بر پایه «قلمرو دانشی» و «موضوع و نوع» دسته‌بندی شده است؟

(۲) سبک فلسفی / سبک حماسی

(۱) سبک عالمانه / سبک عرفانی

(۴) سبک حماسی / سبک عامیانه

(۳) سبک علمی / سبک تعلیمی

۲۲- کدام بخش مشخص‌شده از نظر سبک‌شناسی نادرست است؟

«تختین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد. این سبک بر اساس جغرافیا به سبک‌های فرعی

(۱)

سامانی، غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود. سبک دوره سلجوقی را باید «بینابین» نام نهاد؛ زیرا ویژگی‌های سبک عراقی نیز در آن به چشم می‌خورد.

(۳)

(۲)

از شعرای معروف سبک خراسانی می‌توان به رودکی، فردوسی، ناصر خسرو و... اشاره کرد.

(۴)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۳- با توجه به ویژگی‌های شعر سبک خراسانی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بیشتر روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است و در توصیف پدیده‌ها، بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.

(۲) شعر این دوره واقع‌گراست و پیچیدگی فلسفی ندارد و اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره جنبه عملی و دستوری دارند.

(۳) قالب‌های مسمط، ترجیع‌بند و مثنوی به‌تدریج در این دوره شکل گرفتند و قالب غزل در اوایل این دوره رشد یافت.

(۴) زبان شعر و فکر و کلام این دوره ساده، استفاده از آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال، و همچنین مضمون عمده اشعار این سبک، حماسه، مدح و اندرز است.

ایران‌نوشت
نوشتن برای تفوقیت

۲۴- عبارات همه گزینه‌ها در رابطه با ویژگی‌های شعر و نثر سبک خراسانی کاملاً درست‌اند؛ به‌جز:

(الف) قالب عمده شعر این دوره قصیده است و معشوق عمدتاً زمینی است.

(ب) محتوای نثرهای دوره سامانی بیشتر حماسی است و گاهی نثرهای تاریخی، علمی و دینی هم دیده می‌شود.

(ج) از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌توان به افزایش کاربرد لغات عربی و حذف افعال به قرینه اشاره کرد.

(د) از آثار نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌توان قابوس‌نامه، التفهیم و کیمیای سعادت را نام برد.

(ه) اشعار پندآموز و اندرزگونه سبک خراسانی ساده است و نثر دوره سامانی در لفظ و معنا موجز است.

(۴) د - ب

(۳) ج - ه

(۲) ب - ه

(۱) الف - د

۲۵- سبک شعری کدام بیت متفاوت است؟

(۱) برگ تر خشک می‌شود به زمان	برگ چشمان ما همیشه تر است
(۲) چهار چیز مر آزاده را ز غم بخرد	تن درست و خوی نیک و نام نیک و خرد
(۳) شاد زی با سیاه‌چشمان، شاد	که جهان نیست جز فسانه و باد
(۴) کنون خورد باید می خوشگوار	که می بوی مشک آید از جویبار

۲۶- معشوق شاعر در کدام بیت، مطابق با ویژگی‌های عمده سبک خراسانی نیست؟

(۱) گرفت خواهم زلفین عنبرین تو را	به بوسه نقش کنم برگ یاسمین تو را
(۲) ای قوم به حج رفته کجایید کجایید؟	معشوق همین جاست بیایید بیایید
(۳) همیشه سرو و صنم خصم او شدند که او	ز سرو قامت برده‌ست و نیکویی ز صنم
(۴) شدم فتنه بر غم‌گانش بلی	شود فتنه مردم چو بیند فتن

۲۷- در کدام بیت «غلبه روح شادی و نشاط» که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است، دیده می‌شود؟

(۱) گل همی گل گردد و سنگ سیه یاقوت سرخ	زین بهار سبزپوش تازهروی آبدار
(۲) من که جز آب فراتم نشود دامن‌گیر	پیش جیحون سرشکم برود آب فرات
(۳) می لعل پیش آر و پیش من آی	به یک دست جام و به یک دست چنگ
(۴) چنین گفت موبد که مردن به نام	به از زنده دشمن بدو شادکام

۲۸- از منظر ویژگی‌های زبانی کدام بیت مربوط به سبک خراسانی است؟

(۱) خوش‌تر آن باشد که سر دلبران	گفته آید در حدیث دیگران
(۲) نشستند بر پیل رامشگران	نهاده به سر بر زر افسران
(۳) پادشاهی بس عظیمی بی‌کران	در فقاعی کی بگنجد ای خران
(۴) تو خلافت کن که از پیغمبران	این‌چنین آمد وصیت در جهان

۲۹- کدام عبارت با توضیح مقابل آن مغایرت دارد؟

- (۱) علمای ماوراءالنهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم. گفتند روا باشد. (ترجمه تفسیر طبری - قرن چهارم و پنجم)
- (۲) بیستم صفر سنه ۴۳۸ به شهر تبریز رسیدم و آن پنجم شهریور قدیم بود؛ شهری آبادان؛ مرا حکایت کردند که بدین شهر زلزله افتاد. بعضی از شهر خراب شده بود. (سفرنامه ناصر خسرو - نثر دوره غزنوی و سلجوقی)
- (۳) کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آنجا بیاورد از هر جای و از هر شارستان، گرد کرد و بنشاند. (شاهنامه ابومنصوری - نثر دوره سامانی)
- (۴) این ضحاک را اژدها به وی، از آن گفتندی که بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ، بر رسته دراز. (قابوس‌نامه - دوره غزنوی و سلجوقی)

۳۰- در کدام بیت، «مجاز» دیده نمی‌شود؟

- (۱) برفت رونق بازار آفتاب و قمر
- (۲) چنان غریو برآورده بودم از غم عشق
- (۳) باز آ که در فراق تو چشم امیدوار
- (۴) صائب ز خوش‌گواری آب است بی‌خبر
- ز بس که ره به دکان تو مشتری آموخت
- که بر موافقتم زهره نوحه‌گر می‌گشت
- چون گوش روزه‌دار بر الله اکبر است
- هر کس که از سفال ننوشیده است آب

۳۱- کدام گزینه دارای تشبیه گسترده و هر دو نوع استعاره است؟

- (۱) چون مه پرده‌سرا چنگ به بر درگیرد
- (۲) بر سرم سرزنش تیغ حوادث نبود
- (۳) تا کند خون من از ساغر خون‌خوار طلب
- (۴) همچو شمعم برود آب رخ از آتش دل
- مطرب از پرده‌عشاق نوا برگیرد
- اگر از خاک شه بحر مرا برگیرد
- بدود اشک من و دامن ساغر گیرد
- کار شمع ارچه هم از آتش دل درگیرد

۳۲- در کدام ابیات آرایه‌های «تناسب، موازنه و تشبیه» یافت می‌شود؟

الف) به رزم ریزد، ریزد چه چیز؟ خون عدو	ب) کای به خورشید چراغ تو فرستاده فروغ	ج) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار	د) از سرو گویم یا چمن از لاله گویم یا سمن
به صید گیرد، گیرد چه چیز؟ شیر ژیان	وی به مریخ نهیب تو رسانیده صدا	چون او گلی چمن ننماید به صد بهار	از شمع گویم یا لکن یا رقص گل پیش صبا
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «د» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۳۳- آرایه‌ی مقابل همه‌ی ابیات درست است؛ به‌جز...

- (۱) باد سحری نافه‌گشاد از سر زلفت
- (۲) صد آفرین به بیدل کش گفته است طغرل
- (۳) گه سیو زنم بر سنگ گه به پای خم افتم
- (۴) چرا ننه‌م؟ نه‌م دل بر خیالت
- او کامروا شد که سحرخیز شد ای یار (تلمیح)
- یارب مباد تیغش چون جوهر تبسم (تضمین)
- ساقیا مرنج از من عالم جوانی‌هاست (مراعات‌نظیر)
- چرا ندهم؟ دهم جان در وصالت (ترصیع)

۳۴- آرایه‌های «موازنه، تشبیه، تشخیص و ترصیع» به‌ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) گل به شکرخنده لب بگشاد تا باد سحر	ب) شیر دنیا جوید اشکاری و برگ	ج) آفتابش بر لب بام است و شادی می‌کند	د) جز ناله کسی مونس و دمساز نیاید
زر نهادش در دهن وز زر برآمد کام گل	شیر مولی جوید آزادی و مرگ	گریه‌شبنم بود بر خنده‌بی‌جای گل	جز سایه کسی هم‌ره و هم‌راز نیاید

- (۱) «ب» - «د» - «ج» - «الف» (۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د»
- (۳) «ب» - «د» - «الف» - «ج» (۴) «د» - «الف» - «ج» - «ب»

۳۵- آرایه‌های «مجاز، تشبیه، موازنه و تلمیح» تماماً در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) ما ز بالاییم و بالا می‌رویم ما ز دریاییم و دریا می‌رویم
- (۲) ز دست بخشش او حاکی است اشک سحاب ز حزم محکم او راوی است سنگ جبال
- (۳) همی‌گرید از او گردون به‌سان دیده‌وامق همی‌خندد از او صحرا به‌سان دیده‌عذرا
- (۴) گهی ز بوسه‌ شیرین شکر کنی به مذاقش گهی ز باده‌ رنگین قدح دهی به یمینش

۳۶- کدام بیت دارای «تشبیه گسترده» و «استعاره مکنیه» است؟

- (۱) من چون سگ کوی توام خواهی بخوان خواهی بران کز خشم اگر رانی گهی از لطف باز آری مرا
- (۲) مرو به خانه‌ ارباب بی‌مروتِ دهر که گنج عافیت در سرایِ خویشان است
- (۳) به روز معرکه ایمن مشو ز خصم ضعیف که مغز شیر برآرد چو دل ز جان برداشت
- (۴) چون نفس سوختگان می‌رسی ای باد صبا می‌توان یافت کزان زلف دراز آمده‌ای

۳۷- کدام بیت از نظر کاربرد سجع، ارزش موسیقایی بیشتری دارد؟

- (۱) جرعه در دور تو رسمی است که نتوان انداخت خرقة در عهد تو عیبی است که نتوان پوشید
- (۲) جز غمت، کاری نخواهد، بر ضمیر ما گذشت جز رخت، نقشی نخواهد در خیال ما نشست
- (۳) همچنان مهر توام مونس جان است که بود همچنان ذکر توام ورد زبان است که بود
- (۴) هست انعام تو در برج مروت اختر هست اکرام تو در درج فتوت گوهر

۳۸- آرایه‌ داخل کمانک مقابل کدام بیت درست است؟

- (۱) تا چشم تو ریخت خون عشاق زلف تو گرفت رنگ ماتم (مجاز - مراعات نظیر)
- (۲) گر مطیع خدمت را کفر فرمایی بگوید ور حریف مجلس را زهر فرمایی بنوشد (موازنه - تناسب)
- (۳) چرا چو لاله‌ نشکفته سرفکنده نه‌ای که آسمان ز سرافکندگی ست پابرجا (تشبیه - تضمین)
- (۴) نظر خدای‌بینان طلب هوا نباشد سفر نیازمندان قدم خطا نباشد (ترصیع - مجاز)

۳۹- کدام بیت فاقد وزن ناهمساز است؟

- (۱) خواجه که خاک پای گدایان کوی توسست شاهی کند گرش تو بگویی گدای ماست
- (۲) در دل عشاق فخر و ملک دو عالم ننگ بود عار همچنانک تو دیدی
- (۳) رسید هر که در این خاکدان به گنج قناعت چو مور زیر زمین برد عیش روی زمین را
- (۴) دلم ز پاس نفس تار می‌شود چه کنم و گر نفس کشم افگار می‌شود چه کنم

۴۰- **نهایی** وزن کدام بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است؟

- (۱) ظلم جهل است و جهل تاریک است راه این فرقه سخت باریک است
- (۲) هزار دیده به ره بر نهاده‌اند به مجمر ز صحن گلشن مینا مقدسان مقرب
- (۳) اگر چه در نظرت آنچه نیست، ظاهر ماست سیاه‌جامه‌ سوگت لباس فاخر ماست
- (۴) عزیز بودی چون عمر و همچو عمر برفتی چو عمر رفته ز دستم نداند آنکه کی آیی

۴۶- کدام ابیات هم‌مفهوم هستند؟

- الف) در ازل پرتو عشقت ز تجلی دم زد
ب) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
ج) «آرنی» کسی بگوید که تو را ندیده باشد
د) از سنگ منجینقت بشکسته حصن دشمن
ه) تجلی جلالش آن‌چنان کرد
- ۱) ب - ج - ه
۲) الف - د - ه
۳) الف - ج - د
۴) ب - د - ه

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

- «گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند
۱) افشای رازِ خلوتیان خواست کرد شمع
۲) بر سرم قاتل اگر بار دگر خواهد گذشت
۳) پرده از راز من گوشه‌نشین ساز گرفت
۴) الا ای بلبل گویای اسرار
- جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد»
شکرِ خدا، که سِرّ دلش در زبان گرفت
زندگی را با دم تیغش ز سر خواهیم گرفت
برق در خرمنم از شعله‌ی آواز گرفت
ز صندوق جواهر بند بردار

۴۸- **نهایی** مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- ۱) یار بی‌پرده از در و دیوار
۲) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را
۳) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست
۴) من غرق گنه پرده عصیان در پیش
- در تجلی است یا اولی‌الابصار
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست
پنهان چه کنم که فاش می‌دانی تو

۴۹- مفهوم کلی کدام بیت با بیت زیر «تضاد» دارد؟

- «بگشود گره ز زلف زرتار
۱) دوش چو سلطان چرخ تافت به مغرب عنان
۲) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد
۳) چو از کوه بفروخت گیتی‌فروز
۴) هر صبحدم آن ترک پری‌رخ ز شبستان
- محبوبه نیلگون‌عماری»
گشت ز سیر شهاب روی هوا پر سنان
فرو شد تا برآمد یک گل زرد
دو زلف شب تیره بگرفت روز
چون چشمه خورشید درخشان به در آید

۵۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

- ۱) مرو به خواب که حافظ به بارگاه قبول
۲) دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
۳) شوق لب‌ت برد از یاد حافظ
۴) گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت
- ز ورد نیم‌شب و درس صبحگاه رسید
نیاز نیم‌شبی دفع صد بلا بکند
درس شبانه ورد سحرگاه
قطره باران ما گوهر یکدانه شد

علوم اجتماعی
(فواید علوم اجتماعی،
شاخه‌های علوم اجتماعی)،
نظم اجتماعی
صفحه‌های ۱۲ تا ۳۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- به ترتیب علت موارد زیر چیست؟

- غلبهٔ انسان بر محدودیت‌های طبیعی

- دشواری پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی

- در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات

(۱) شناخت طبیعت و قوانین حاکم بر آن - غیرقابل پیش‌بینی بودن رفتارهای انسان - وضع قوانین برای اجتماعات مختلف

(۲) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها - غیرقابل پیش‌بینی بودن رفتارهای انسان - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات مختلف

(۳) شناخت طبیعت و قوانین حاکم بر آن - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - وضع قوانین برای اجتماعات مختلف

(۴) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - شناخت قواعد زندگی در اجتماعات مختلف

۵۲- **نهایی** به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

- نشان دادن شیوهٔ صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری از فواید علوم طبیعی است.

- علوم اجتماعی کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

- علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، «علوم انتقادی» نامیده می‌شوند.

- جامعه‌شناسی خرد، ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی را بررسی و مطالعه می‌کند.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) غ - غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ - غ

۵۳- **نهایی** به ترتیب چرا شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی مختلفی شکل گرفته است و علت وجود رویکردهای مختلف در جامعه‌شناسی چیست؟

(۱) زیرا کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند. - اختلاف بر این موضوع که جامعه‌شناسی علم شناخت کنش اجتماعی است یا علم شناخت ساختار اجتماعی.

(۲) زیرا زندگی اجتماعی انسان ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی دارد. - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

(۳) زیرا کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند. - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی

(۴) زیرا زندگی اجتماعی انسان ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی دارد. - اختلاف بر این موضوع که جامعه‌شناسی علم شناخت کنش اجتماعی است یا علم شناخت ساختار اجتماعی.

۵۴- کدام عبارت پیرامون آشنایی‌زدایی نادرست است؟

(۱) ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل آن که به نظم عادت کرده‌ایم.

(۲) جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس آشنایی‌زدایی می‌کنند.

(۳) جامعه‌شناس در آشنایی‌زدایی از دید خود به موضوعات آشنا و روزمرهٔ اطراف خود نگاه می‌کند و فقط نظم را می‌شناسد.

(۴) در زندگی ما انسان‌ها نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس می‌توان آن‌ها را کشف کرد.

۵۵- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

- نظم اجتماعی در نتیجهٔ قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم و دیگران همواره به این نظم پایبندند.

- نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

- راه رفتن یک کنش فردی پیش پا افتاده به نظر می‌رسد ولی هر فرد در این کنش قواعدی را رعایت می‌کند.

- در زندگی روزمره بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌خورد در حالی که نظم‌ها از نظر ما پنهان هستند و کم‌تر به چشم می‌آیند.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - ص - ص - غ

۵۶- به ترتیب هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- برداشت روزافزون از نفت در کشورهای منطقه خاورمیانه

- میانگین سن در اولین ازدواج زنان و مردان کل کشور، در سال‌های ۹۵-۱۳۴۵

- در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید.

- کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما را در زندگی اجتماعی فراهم می‌آورند.

- در طول قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم وجود خانواده‌های بزرگ قاعده کلی بود.

(۱) پویا بودن نظام اجتماعی - پدیده‌های هم‌تغییر - نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - تغییر در خود نظام اجتماعی

(۲) تغییر در محیط توسط نظام اجتماعی - پدیده‌های هم‌تغییر - ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی - تغییر در خود نظام اجتماعی

(۳) تغییر در محیط توسط نظام اجتماعی - هم‌تغییرهای قابل مشاهده - نظام اجتماعی - نظم اجتماعی - تغییر در خود نظام اجتماعی

(۴) تداوم نظام اجتماعی - روابط علت و معلولی - ساختار اجتماعی - نظم اجتماعی - تغییر در محیط نظام اجتماعی

۵۷- به ترتیب هر یک از موارد زیر پیامد، علت و مفهوم کدام گزینه است؟

- تنها بیان آن دسته از روابط علت و معلولی میان پدیده‌ها دانش علمی و معتبر محسوب می‌شود که با حس و تجربه مشاهده‌پذیر باشد.

- موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

- گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است.

(۱) با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد. - قرار گرفتن جامعه‌شناسی در زمره دانش‌های

تجربی و ابزاری و شکل‌گیری جامعه‌شناسی تبیینی - رابطه علی و معلولی میان پدیده‌های اجتماعی

(۲) دانش علمی تنها از راه حس به دست می‌آید - علاقه‌مندی جامعه‌شناسان به برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و

بدن انسان - رابطه هم‌تغییری میان پدیده‌های اجتماعی

(۳) با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، تبیین‌های تجربی و غیرتجربی به رسمیت شناخته می‌شد. - علاقه‌مندی جامعه‌شناسان به

برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان - رابطه هم‌تغییری میان پدیده‌های اجتماعی

(۴) دانش علمی تنها از راه حس به دست می‌آید - قرار گرفتن جامعه‌شناسی در زمره دانش‌های تجربی و ابزاری و شکل‌گیری جامعه‌شناسی تبیینی -

رابطه علی و معلولی میان پدیده‌های اجتماعی

۵۸- **نهایی** کدام موارد به ترتیب در جایگاه‌های «الف» و «ب» قرار می‌گیرد؟

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
«ب»	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	«الف»

(۱) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۲) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

(۳) نظم اجتماعی همانند نظم بدن انسان است - عملکرد اجزای جامعه و نظم فیما بین آن‌ها

(۴) عملکرد اجزای جامعه و نظم فیما بین آن‌ها - نظم اجتماعی همانند نظم بدن انسان است.

۵۹- به ترتیب نتیجه هر یک از موارد زیر چیست؟

- تصور جامعه همچون طبیعت

- شناخت قوانین علوم طبیعی و کنترل پدیده‌ها

- جامعه‌شناسی تبیینی، تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.

(۱) عدم توانایی در ایجاد تغییر بنیادین - تولید هندوانه به شکل‌های هندسی گوناگون - انسان‌ها، جوامع و تاریخ‌های گوناگونی پدید می‌آورند.

(۲) تقلیل انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - کاهش نقش انسان‌ها در طبیعت - ایجاد دیدگاه تک خطی

(۳) عدم توانایی در ایجاد تغییر بنیادین - تولید هندوانه به شکل‌های هندسی گوناگون - ایجاد دیدگاه تک خطی

(۴) تقلیل انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - کاهش نقش انسان‌ها در طبیعت - انسان‌ها، جوامع و تاریخ‌های گوناگونی پدید می‌آورند.

۶۰- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط‌اند؟

- امروزه اکثر جوامع صنعتی به «خاکستری شدن جمعیت» دچارند.

- به گفته گیدنز گردشگران غربی وقتی نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند از صدای اذان شگفت‌زده می‌شوند.

(۱) نظام اجتماعی می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند - در زندگی روزمره بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌آید.

(۲) تغییراتی که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند - ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم چون به آن عادت کرده‌ایم.

(۳) تغییراتی که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند. - جامعه‌شناسان برای شناختن نظم از امور آشنا و مأنوس آشنایی‌زدایی می‌کنند.

(۴) نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده است - ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی است.

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۶۱ تا ۶۵ «یا» به سؤال‌های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی

(ارزیابی جهان‌های اجتماعی)

هویت

(هویت، بازتولید هویت اجتماعی)

صفحه‌های ۵۵ تا ۸۵

۶۱- قسمت اول کدام گزینه درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

- (۱) هر اندازه که مردم مطابق ارزش‌های جامعه عمل کنند به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو آرمانی می‌شوند - آرمان اجتماعی تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ و سیاست و ... است.
- (۲) برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها را فراهم کنند - جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند صرفاً می‌توانند بودن یا نبودن ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی را بشناسند.
- (۳) حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت و این نشان‌دهنده این است که هر لایه از جهان اجتماعی با علم متناسب همان لایه سنجیده می‌شود - آرمان‌ها را در پرتو واقعیت‌ها ارزیابی می‌کنیم.
- (۴) حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر نمی‌شود. - قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند.

۶۲- با توجه به ارتباط جهان‌ها و انواع هویت‌ها کدام گزینه درست است؟

- الف) به‌ترتیب، عبارت «سحر خیز باش، تا کامروا باشی» و «ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن می‌شود» با کدام گزینه در ارتباط است؟
ب) آسیایی و دارای سندروم داون بودن، به‌ترتیب به کدام جنبه هویتی اشاره دارد؟

- (۱) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی / انتسابی، اجتماعی و ثابت - فردی، انتسابی و ثابت
- (۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی / انتسابی، متغیر و اجتماعی - فردی، اکتسابی و متغیر
- (۳) تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی / اکتسابی، فردی و ثابت - اجتماعی، انتسابی و ثابت
- (۴) تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی / انتسابی، اجتماعی و ثابت - انتسابی، فردی و متغیر

۶۳- کدام گزینه با عبارت مندرج در مقابل آن ارتباط ندارد؟

- (۱) انسان در این جهان هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام می‌دهد. (جهان متجدد)
- (۲) برگزاری مسابقات بین‌المللی زیبایی (تمرکز فرهنگ غرب بر بعد جسمانی هویت)
- (۳) ویژگی‌های اخلاقی که براساس ارزش‌های معنوی و الهی وجود انسان شکل گرفته باشد (خوف و رجای الهی)
- (۴) هویت افراد در جامعه سرمایه‌داری (جایگاه قبیله‌ای)

۶۴- کدام گزینه پیرامون جامعه‌پذیری درست و پیرامون کنترل اجتماعی نادرست است؟

- (۱) صدور شناسنامه برای نوزادان نمونه‌ای از رفتاری است که فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی می‌آموزد و بخشی از هویت اجتماعی خود را تعیین می‌کند - فرهنگ‌هایی که ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند از قدرت تشویق و تنبیه بیشتری برخوردارند.
- (۲) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم خود اعتقادات و ارزش‌ها را به فرد آموزش می‌دهد و فرد هم برای مشارکت در جهان اجتماعی شیوه زندگی در آن را می‌آموزد - هر جهان اجتماعی که روش مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.
- (۳) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. - «مجازات زندان برای متقلبان در چین» نتیجه عمیق‌تری از «طرد شدن فرد متقلب توسط همسالان» دارد.
- (۴) هر فرد در یک جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیله نسل‌های قبل ایجاد شده است؛ به این معنا که تمامی هویت اجتماعی فرد توسط جهان اجتماعی تعیین می‌شود - در هر جامعه‌ای افرادی هستند که هویتی که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته را نمی‌پذیرند و جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی نمی‌شوند که با سازوکار کنترل اجتماعی روبه‌رو خواهند شد.

۶۵- هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب به کدام یک از روش‌های کنترل کژروی‌های اجتماعی اشاره دارد؟

- روشی که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
- شیوه‌ای که آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

- شیوه‌ای که بیشتر توسط سازمان‌ها و موسسات اجتماعی صورت می‌گیرد.

- (۱) اقناع - شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه - شیوه رسمی تشویق و تنبیه
- (۲) تشویق و تنبیه - اقناع - شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه
- (۳) شیوه رسمی تشویق و تنبیه - شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه - اقناع
- (۴) اقناع - شیوه رسمی تشویق و تنبیه - شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۶۱ تا ۶۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.

فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین

جهانی

(جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)

چالش‌های جهانی

(جهان دوقطبی)

صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

۶۶- تفاوت ویژگی جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید با جامعه جهانی جدید، چیست؟

(۱) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بود - در سده‌های هفدهم تا بیستم، نظام گسترده‌ای شکل گرفت که نتوانست سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی قرار دهد.

(۲) اگر برخی از کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از ظرفیت‌های فرهنگی برتری برخوردار بودند گروه مهاجم را درون خود هضم می‌کردند - فرهنگ‌های مختلف می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی عبور کنند.

(۳) روابط اقتصادی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود - در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع به صورت جوامع پیرامونی درآمد.

(۴) فرهنگ کشورهای غیرغربی در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل داشت - در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای شکل گرفت و جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی درآورد و بدین‌سان بر روابط بین‌المللی تأثیر گذاشت.

۶۷- هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام مرحله شکل‌گیری نظام نوین جهانی است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

«تأثیر بر نخبگان سیاسی جوامع غیر غربی، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکا، ظهور دولت - ملت‌های جدید»

(۱) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

(۲) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

(۳) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

(۴) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

۶۸- کدام گزینه به‌درستی جدول زیر را کامل می‌کند؟

علت	معلول
اقتصاد تک‌محصولی	ب
الف	دوری از علم مبتنی بر معرفت دینی
تمرکز قدرت رسانه‌ای در دست افراد و شرکت‌های محدود	ج

(۱) فقدان قدرت چانه‌زنی - ترویج علوم انسانی غربی - تضعیف سازوکارهای دموکراسی

(۲) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی - انتقال ثروت به سمت غرب - متزلزل کردن هویت فرهنگی جوامع غربی

(۳) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی - فقدان قدرت چانه‌زنی - تضعیف سازوکارهای دموکراسی

(۴) توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی - فقدان قدرت چانه‌زنی - متزلزل کردن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی

۶۹- کدام عبارت مربوط به نظرات مالتوس است؟

(۱) مخالف دخالت دولت در اقتصاد است.

(۲) رفاه کارگران موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و مشکلات بعدی می‌شود.

(۳) کسانی که در فقر متولد می‌شوند حق حیات ندارند.

(۴) انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، می‌تواند قدرت خود را پیدا کند.

۷۰- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن موارد زیر را به‌درستی و به‌ترتیب نشان می‌دهد؟

- چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید.

- در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی تشکیل شد که بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

- مارکس خارج از بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پراخت.

- سوسیالیسم و کمونیسم به مالکیت خصوصی معتقد نیستند.

(۴) غ - ص - غ - ص

(۳) ص - غ - ص - غ

(۲) غ - ص - ص - ص

(۱) ص - ص - غ - غ

روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۷۱- هر یک از عبارات‌های زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟

- یک بازه زمانی که تغییرات رشدی انسان در آن رخ می‌دهد.

- چو عمرم مدتی با گل گذر کرد / کمال همنشین در من اثر کرد

- این نوع از دوقلوها حتماً همجنس هستند.

- بسیاری از تغییرات بدنی ما، وابسته به برنامه زیستی هستند.

(۱) فراخنای زندگی - عامل وراثتی - دوقلوی ناهمسان - رشش (۲) روان‌شناسی رشد - عامل وراثتی - دوقلوی ناهمسان - پختگی

(۳) روان‌شناسی رشد - عامل محیطی - دوقلوی همسان - پختگی (۴) فراخنای زندگی - عامل محیطی - دوقلوی همسان - رشش

۷۲- کدام یک عبارات‌های زیر نادرست هستند؟

(الف) تعیین این‌که فرد دقیقاً چه زمانی از دوره کودکی به بزرگسالی می‌رسد، آسان نیست.

(ب) آزادی بازی و رشد عواطف انسان مربوط به دوره نوجوانی او است.

(ج) رفتار آمرانه با نوجوان جایز نیست و باید با او همچون عضو بزرگ خانواده رفتار کرد.

(د) عواملی چون نوع تربیت از طریق کروموزوم‌ها منتقل می‌شوند.

(۱) الف - ج (۲) الف - ب (۳) ب - د (۴) د - ج

۷۳- موقعیت زیر به چه مفهومی در روان‌شناسی رشد اشاره دارد؟

«هانی به فرایند رشد پسر کوچکش فکر می‌کرد که چطور خیلی سریع سینه‌خیز می‌رفت و بعد از آن چهار دست و پا حرکت می‌کرد.»

(۱) رشد جسمانی - حرکتی (۲) رشد شناختی (۳) رشد کودکی (۴) رشد سریع

۷۴- درستی یا نادرستی عبارات‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) نوزاد در ماه‌های اولیه، قادر به بروز برخی از حالات هیجانی مانند احساس پشیمانی می‌باشد؛ اما این توانایی کامل و پایدار نیست.

(ب) عبارت «به وجد آمدن و از خود علاقه نشان دادن توسط کودکان در برابر محرک‌ها» به رشد هیجانی اشاره دارد. در این جنبه از رشد، کودک با

دریافت واکنش از دیگران به هیجان‌های خود جهت می‌دهد.

(ج) «توجه کردن به ویژگی‌های ظاهری و حسی یک موضوع» و «تأثیر برنامه‌های تلویزیونی بر رشد زبان» در دو جنبه متفاوت از رشد بررسی می‌شوند.

(۱) درست - نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - درست (۴) نادرست - نادرست - نادرست

۷۵- کدام گزینه در خصوص «رشد اجتماعی و اخلاقی» دوره کودکی درست است؟

(۱) در مراحل ابتدایی رشد اخلاقی، انگیزه عمل در کودک، بر پایه باور به درستی آن عمل است.

(۲) همکاری در بازی‌های گروهی و رعایت قواعد آن از شاخصه‌های رشد اجتماعی است.

(۳) در ۸ ماهگی واکنش کودک به محرک‌های اجتماعی محدود به لبخند زدن است.

(۴) برای اخلاق یک فرایند پیچیده و ناگهانی طی می‌شود. در این فرایند خانواده و همسالان نقش مهمی به‌عنوان معیار رفتار اخلاقی کودک ایفا می‌کنند.

۷۶- باتوجه به انتخاب کلمه‌های داخل کمانک، چند مورد از کلمه‌های عبارات زیر نادرست انتخاب شده‌اند؟

(الف) شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی مربوط به دوره ... است. (کودکی، نوجوانی)

(ب) یکی از ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی ... است. (ناگهانی بودن، تدریجی بودن)

(ج) در دوره نوجوانی اندازه و ظرفیت شش و قلب به ترتیب ... و ... می‌شود. (۳ و ۲ برابر، ۳ برابر)

(د) علت احساس توانمندی در نوجوانان ... می‌باشد. (رشد اندام‌های داخلی، افزایش تغییرات هیجانی)

(ه) بم شدن صدای نوجوانان به ویژگی‌های ... جنسی اشاره دارد. (اولیه، ثانویه)

(۱) یک مورد (۲) سه مورد (۳) دو مورد (۴) چهار مورد

۷۷- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- افزایش ظرفیت حافظه در دوره نوجوانی، مرتبط با کدام توانایی شناختی این دوره است؟
- هیجان‌های نوجوانان در چه شرایطی به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شود؟
- علت بروز پیامدهای ناسازگارانه تغییرات شناختی در دوره نوجوانی چیست؟
- افزایش تحریک‌پذیری نوجوانان و تغییر سریع حالات هیجانی آنان معلول کدام عامل است؟

- (۱) افزایش سرعت تفکر و نگهداری اطلاعات بیشتر در یک لحظه - هدایت هیجان‌ها و به‌کارگیری آن‌ها در جهت صحیح - نداشتن تجربه لازم در نحوه به‌کارگیری توانایی‌های مرتبط با شناخت - عدم به‌کارگیری مهارت‌های شناختی و کنترل هیجان
- (۲) استفاده از رمزگردانی، اندوزش و بازیابی اطلاعات - عدم هدایت هیجان‌ها و به‌کارگیری آن‌ها در جهت غلط - افزایش سرعت تفکر و اشراف نداشتن بر تصمیم‌ها و قضاوت‌ها - تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی
- (۳) افزایش سرعت تفکر و نگهداری اطلاعات بیشتر در یک لحظه - عدم هدایت هیجان‌ها و به‌کارگیری آن‌ها در جهت غلط - نداشتن تجربه لازم در نحوه به‌کارگیری توانایی‌های مرتبط با شناخت - تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی
- (۴) استفاده از رمزگردانی، اندوزش و بازیابی اطلاعات - هدایت هیجان‌ها و به‌کارگیری آن‌ها در جهت صحیح - افزایش سرعت تفکر و اشراف نداشتن بر تصمیم‌ها و قضاوت‌ها - عدم به‌کارگیری مهارت‌های شناختی و کنترل هیجان

۷۸- کدام مورد درخصوص عبارت زیر، درست است؟

«آرش ۱۶ ساله است. مدتی است که گرایش او به گروه همسالانش بیشتر از سابق شده و یافتن پاسخ سؤالات من کیستم؟ چه ویژگی‌هایی دارم؟ و ... ذهنش را درگیر کرده است.»

- (۱) گرایش آرش به گروه همسالانش، بدین معنی است که آرش علاقه‌ای به ارتباط با والدین و خواهر و برادرهای خود ندارد.
- (۲) آرش در یافتن پاسخ سؤالاتی که ذهن او را درگیر کرده است، به جست‌وجوی خویشتن و کسب هویت می‌پردازد.
- (۳) اگر آرش، به خود علاقه‌ای نداشته و هویتی منفی داشته باشد، به لحاظ روانی نسبت به افرادی که هویتی مثبت دارند، سالم‌تر است.
- (۴) ایفای نقش جنسیتی آرش برای نشان دادن رفتارهای مردانه، از ویژگی‌های مربوط به بعد قومی هویت است.

۷۹- «عرفان ۱۷ سال دارد. یک سال است که مصدومیت او را خانه‌نشین کرده است، ولی او کم‌کم تمرینات خود را آغاز کرده تا به وضعیت جسمانی قبل از مصدومیت برگردد و به‌صورت حرفه‌ای ورزش فوتبال را ادامه دهد.» کدام گزینه در مورد تغییراتی که عرفان در جنبه‌های مختلف رشد خود تجربه کرده، نادرست است؟

- (۱) برای کاهش فاصله خود واقعی و خود آرمانی، انتظار می‌رود عرفان رؤیاپردازی کند.
- (۲) شناخت عرفان بدون تبدیل شدن به عقاید و باورها به اخلاق منتهی نمی‌شود.
- (۳) فوتبالیست بودن عرفان خود واقعی و فوتبال حرفه‌ای بازی کردن خود آرمانی اوست.
- (۴) رشد سریع شناختی عرفان باعث می‌شود او واکنش دقیق‌تری نسبت به مسائل دهد.

۸۰- در گزینه‌های زیر، واکنش کودکان و نوجوانان به پدیده‌های گوناگون، با یکدیگر مقایسه شده است. کدام گزینه درست نیست؟

غذای فرد را پشت سرمان پنهان می‌کنیم.	کودک ۶ ماهه: دنبال غذا نمی‌گردد و فکر می‌کند که غذا، دیگر وجود ندارد.
	نوجوان: برایش سؤال می‌شود که چرا این کار را کردیم و فرضیه‌سازی می‌کند.

چون معلم نیامده است، در زنگ ورزش می‌توانند بازی کنند.	کودک: درکنار هم، ولی به تنهایی بازی می‌کنند.
	نوجوان: ترجیح می‌دهند با همسالان خود بازی کنند.

پولی که پیدا کرده را به صاحبش پس می‌دهد.	کودک ۴ ساله: نمی‌توان او را فردی اخلاق‌محور دانست، چون هنوز مسئول رفتار خود نیست.
	نوجوان: چون سرعت رشد شناختی او بالاست، احتمالاً توانسته تصمیم درستی را بگیرد.

وقتی از فرد پرسیده می‌شود «تو کیستی؟»	کودک: ممکن است پاسخ دهد: «من پارسا هستم و موهای قهوه‌ای دارم.»
	نوجوان: در معرفی خود، شاید خودش را شخصی درونگرا معرفی کند.

آزمون ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۵ تا ۱۰:۴۵ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران (دهم)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، شمیم پهلوان شریف، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، رضا خانبائی، امیر زراندوز، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتیری، عزیز الباسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، جواد جلیلیان، امیر حسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، محمد عرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادپرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، رضا راشدنیا، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، محمد رسایی، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح‌زاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صفت‌کار، احسان زینعلی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوقی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	د محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: وجیهه نجفی، نیما مروج، ابوالفضل مرادی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: یحیی بلوچی، مصطفی وکالتی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، امیرمحمد کماسی، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

من الأشعارِ المنسوبةِ إلى الإمامِ عليٍّ (ع)
(قواعد و تمرین‌های درس ۱)
صفحه‌های ۵ تا ۱۸

عربی (۱):

هذا خلقُ الله / المعالِمُ الخَلَابَةُ
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۶۷ تا ۹۲

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾: به راستی که ...

- (۱) ایمان‌آوردگانی که در نمازشان فروتن‌اند، رستگار می‌شوند.
- (۲) مؤمنان آنانی را که در نمازشان فروتن‌اند، رستگار کرده‌اند.
- (۳) مؤمنانی که رستگار شده‌اند، در نمازهای خویش فروتن‌اند.
- (۴) مؤمنان رستگار شده‌اند؛ همانانی که در نمازشان فروتن‌اند.

۸۲- «لَا بُدَّ مِنْ تَأْلِيفِ كِتَابٍ يَضُمُّ صَنَاعَاتٍ يَدْوِيَّةَ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ الْمُشْتَاقِينَ وَ كِتَابٍ يَحْتَوِي عَلَى أَنْوَاعِ حَلَوِيَّاتٍ لَذِيذَةٍ تُصْنَعُ فِي

الْمُدُنِ الْمُخْتَلَفَةِ لِتَنَاوُلِ مُحِبِّيهَا.»:

- (۱) ناگزیر باید کتابی تألیف کرد که صنایع دستی را که گردشگران مشتاق را جذب می‌کند، در برگیرد و کتابی که انواع شیرینیجات لذیذی را در بردارد که آن‌ها را در شهرهای مختلف درست می‌کنند تا دوست‌دارانشان آن‌ها را بخورند.
- (۲) ناچار به تألیف یک کتاب هستیم که گردشگران علاقمند را به سوی صنایع دستی جذب کند و کتابی که به انواع شیرینیجات خوشمزه‌ای بپردازد که برای خوردن علاقمندان آن‌ها در شهرهای مختلف درست می‌شوند.
- (۳) ناچار باید کتابی را با اشتیاق نوشت تا صنایع دستی را دربرگیرد که گردشگران را جذب می‌کند و کتابی که انواع مختلفی از شیرینیجات را در برگیرد که علاقمندان آن‌ها در شهرهای مختلف برای خوردنشان آن‌ها را درست می‌کنند.
- (۴) ناگزیر باید کتابی نگاشت که صنایع دستی را که گردشگران علاقمند را جذب می‌کند در برگیرد و کتابی که انواع شیرینیجات خوشمزه‌ای را در برگیرد که در شهرهای مختلف برای خوردن دوست‌دارانشان درست می‌شوند.

۸۳- «لِلْبَطَّةِ غَدَةٌ بِالْقُرْبِ مِنْ ذَنْبِهَا تَحْتَوِي زَيْتًا خَاصًّا تَنْشُرُهُ عَلَى جَسْمِهَا فَلَا يَتَأَثَّرُ بِالْمَاءِ.»:

- (۱) اردک دارای غده‌ای در نزدیکی دُمش است که در برگیرنده روغنی خاص است که آن روی جسمش پخش می‌شود، پس آب آن را تحت تأثیر خود قرار نمی‌دهد.
- (۲) اردک غده‌ای نزدیک به دُمش دارد که روغنی خاص در بردارد که آن را روی بدن خود پخش می‌کند، پس تحت تأثیر آب قرار نمی‌گیرد.
- (۳) برای اردک غده‌ای نزدیک به دُمش وجود دارد که دارای روغن مخصوصی است که آن را روی جسمش منتشر می‌کند، پس آب در آن تأثیری ندارد.
- (۴) اردک غده‌ای در نزدیکی دُمش دارد و روغن خاصی را در برمی‌گیرد و آن روی بدنش منتشر می‌شود، پس آب در آن تأثیر نمی‌گذارد.

۸۴- « كان معلّمي الفاضل يقول: من العجيب أنّ الغراب يستخدم صوته الخاصّ لتحذير الحيوانات الأخرى حتّى تبتعد عن

منطقة الخطر.»:

(۱) معلّم من که اهل فضل است می گفت: عجیب است که کلاغ از صدای خاصش برای هشدار دادن به حیوانات دیگر استفاده می کند تا آن ها را از منطقه خطر دور کند.

(۲) معلّم بافضیلت من می گفت: از عجایب این است که کلاغ صدایی خاص دارد که با استفاده از آن به حیوانات دیگر هشدار می دهد تا از منطقه خطر دور شوند.

(۳) معلّم من که اهل دانش است می گفت: عجیب است که کلاغ از صدای خاص خود برای آگاه کردن سایر حیوانات استفاده می کند تا از منطقه خطر دور گردند.

(۴) معلّم دانشمند من می گفت: عجیب است که کلاغ از صدای خاص خود برای هشدار دادن به حیوانات دیگر استفاده می کند تا آن ها از منطقه خطر دور گردند.

۸۵- « ما أظلم أعماق المحيط حين تنظر إليها، ولكن هذا الظلام يصيرُ نهاراً مضيئاً بالأسماك التي تحملُ البكتيريا المضيئة

تحت عيونها.»:

(۱) اعماق اقیانوس چه تاریک است وقتی به آن نگاه می کنی، ولی این تاریکی به وسیله ماهیانی که در زیر چشم هایشان باکتری نورانی حمل می کنند، روزی روشن می شود.

(۲) اعماق اقیانوس تاریک نیست هنگامی که به آن نگاه می کنی، زیرا به وسیله ماهی هایی که زیر چشم هایشان باکتری نورانی حمل می کنند، مثل یک روز روشن می شود.

(۳) اعماق اقیانوس چقدر تاریک است هنگامی که آن را می بینی، اما این تاریکی به وسیله ماهیانی که باکتری نورانی در زیر چشمشان دارند، یک روز روشن می شود.

(۴) چقدر تاریک است اعماق اقیانوس وقتی به آن نگاه می کنی، ولی به کمک ماهی هایی که در زیر چشم هایشان باکتری روشن کننده دارند، روزی پرنور می شود.

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) يُسَافِر السَّيَّاحُ إِلَى إِيرَانَ لِقَضَاءِ الْعُطْلَاتِ دُونَ أَنْ يَشْعُرُوا بِالْاضْطِرَابِ وَ الْخَطَرِ: جهانگردان برای گذراندن تعطیلات خود به ایران می‌آیند بدون اینکه احساس اضطراب و خطر کنند.
- (۲) يَنْتَفِعُ الطَّبِيبُ الْحَاقِقُ بِالْأَعْشَابِ الطَّبَّيَّةِ لِمُعَالَجَةِ بَعْضِ الْأَمْرَاضِ: پزشک ماهر می‌تواند برای درمان برخی بیماران، از گیاهان دارویی بهره ببرد.
- (۳) إِنَّ صَنَاعَاتِنَا الْيَدَوِيَّةَ إِضَافَةً إِلَى جَذْبِ السَّائِحِينَ تَقْدِرُ أَنْ تُصَيِّرَ إِيرَانَ غَنِيَّةً: همانا صنایع دستی‌مان علاوه بر جذب گردشگران می‌تواند ایران را ثروتمند کند.
- (۴) رُبَّمَا تَتَأَثَّرَانِ بِإِحْدَى مِثَالِ الْأَرَاذِلِ الَّذِينَ يَضُرُّونَ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ: چه‌بسا بر روی یکی از صدها فرومایه‌ای که با کارهایشان به مردم زیان می‌رسانند، تأثیر بگذارید.

۸۷- عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) مَا أَقْصَرَ أَيَّامَ فَصْلِ الصَّيْفِ، كَأَنَّ السَّاعَاتِ تَمُرُّ بِسُرْعَةِ أَمَامِ عَيْنِي: چقدر روزهای فصل تابستان کوتاه است، گویی ساعت‌ها به سرعت مقابل چشمم می‌گذشتند.
- (۲) لَا عَمَلَ مُتَعَبٍ فِي طَرِيقٍ مَنْ يَسْعَى بِجَدٍّ لِأَنَّهُ يَعْتَقِدُ أَنَّ الْإِسْتِمْرَارَ مِفْتَاحَ النَّجَاحِ: در مسیر کسی که با جدیت می‌کوشد هیچ کار خسته‌کننده‌ای نیست زیرا او اعتقاد دارد که ادامه‌دادن کلید موفقیت است.
- (۳) أَعْقَلُكُمْ مَنْ يَبْتَغِدُ عَنِ الْمَجَادَلَةِ عَمَّا يَحْزُنُهُ لِأَنَّ الصَّمْتَ قَدْ يَكُونُ أَحْسَنَ: خردمندترین شما کسی است که از بحث درباره آنچه از آن اندوهگین می‌شود دوری کند، زیرا قطعاً سکوت بهتر است.
- (۴) عِنْدَمَا كُنْتُ أَكْتُبُ أَفْكَارِي عَلَى الْوَرَقَةِ أَدْرَكْتُ أَنَّ الْكِتَابَةَ هِيَ الدَّوَاءُ الْوَحِيدَ لِي: هنگامی که اندیشه‌هایم را روی کاغذ می‌نوشتم، دریافتم که نوشتن تنها دارو برای من است.

۸۸- «گردشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند اما راهنما حاضر نشده است!»؛ عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) إِنَّ السَّيَّاحَ حَضَرُوا فِي الصَّلَاةِ الْمَطَارِيَّةِ، لَكِنَّ الدَّلِيلَ لَيْسَ حَاضِرًا!
- (۲) السَّائِحُونَ حَضَرُوا فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ، كَأَنَّ الدَّلِيلَ لَا يَحْضُرُ!
- (۳) حَضَرَ السَّيَّاحُ فِي صَالَةِ الْمَطَارِ، لَكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ!
- (۴) حَضَرَ السَّائِحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ، لَكِنَّ مَا حَضَرَ الدَّلِيلُ!

۸۹- عَيْنُ الْإِبْعَدِ عَنْ مَفْهُومِ هَذَا الْبَيْتِ: «أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لَأُمٌّ وَ لَأَبٌ!»

- (۱) أب و أم هنرم، فخر به خود دارم و بس
نه که چون بی هنری فخر کنم بر أم و أب
(۲) بنی آدم اعضای یکدیگرند
که در آفرینش ز یک گوهرند
(۳) این همه روز مرگ یکسانند
شناسی ز یکدیگرشان باز
(۴) همه زاده یک خاکیم
همه در جست و جوی افلاکیم

■ ■ اقرأ النصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

ليست كتابة الإنشاء الجيد موهبة إلهية تتحكم فيها قوانين الوراثة، فهي ليست كلون الشعر أو شكل العينين، إنما هي قدرة مكتسبة كاللغة التي نتعلمها من مجتمعنا. فهناك من يجد مدداً من بيئته أو نفسه أكثر مما يجده أمثاله، فنراه يتوفق. الإنشاء تعبير عما نفكر فيه أو نحس به، والتعبير ميل طبيعي يولد مع الطفل، نرى الطفل في كل مجتمع ميالاً إلى الحديث عما يرى حوله من الأشياء أو عما يسمع من والديه، فإن قدرة الفرد على التعبير تنمو من الطفولة تدريجياً. نحن نفترض أولاً رغبة الفرد في الكتابة و تحسينها، لأن الرغبة تساوي نصف الطريق، والعمل بعد ذلك يساوي النصف الآخر، والعوامل التي تساعد الأفراد على كتابة الإنشاء، مستمدة من العنصرين الهامين: الفكر و اللغة، و نكتفي هنا بذكر بعضها: الاطلاع و القراءة، الثروة اللغوية و معرفة قواعد اللغة.

۹۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) إِنَّ كِتَابَةَ الْإِنْشَاءِ لَيْسَتْ مِثْلَ إِنْشَادِ الشَّعْرِ!
(۲) مَنْ يَتَعَلَّمُ لُغَةً يَقْدِرُ عَلَى كِتَابَةِ الْإِنْشَاءِ الْجَيِّدِ!
(۳) يَشْتَاقُ الطِّفْلُ إِلَى التَّكَلُّمِ حَوْلَ مَا يَرَاهُ وَ هَذَا سَيَنْفَعُهُ!
(۴) عِنْدَمَا يُفَكِّرُ الْإِنْسَانُ فِي مَوْضُوعٍ يَبْدَأُ بِالْكِتَابَةِ حَوْلَهُ!

۹۱- عَيْنُ الْخَطَأِ: كُلُّ فَرْدٍ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَنْتَقِمَ فِي الْكِتَابَةِ كَثِيراً . . .

- (۱) لِأَنَّهَا غَيْرُ مُقَيَّدَةٍ بِالْمَوْهَبَةِ الْإِلَهِيَّةِ!
(۲) لِأَنَّ كُلَّ مَنْ يَرْغَبُ فِيهَا فَنَرَاهُ يَتَوَفَّقُ!
(۳) لِأَنَّ الْفَرْدَ يَقْدِرُ عَلَى تَعَلُّمِهَا وَ تَقْوِيَتِهَا مِنْذُ الطُّفُولَةِ!
(۴) لِأَنَّهَا هِيَ التَّعْبِيرُ عَنِ الْمَشَاهِدَاتِ وَ التَّعْبِيرُ مِيلٌ طَبِيعِيٌّ لَنَا!

٩٢- عَيْنَ مَا لَمْ يُذْكَرْ فِي النَّصِّ حَوْلَ كِتَابَةِ الْإِنْشَاءِ:

- (١) صعوبات الطريق (٢) عوامل النجاح (٣) مصدر هذه القدرة (٤) تأثير المجتمع

■ عَيْنَ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « نَتَعَلَّمُ - تعبير - تُسَاعِدُ - قوانين »:

- (١) نتعلم: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب تَعْلَمُ؛ مصدره: تعلم / فعل و فاعل
(٢) تعبير: اسم - مصدر للمزيد الثلاثي و له حرف زائد واحد - معرب / خبر و مرفوع بعلامة الضمة
(٣) تُساعد: مضارع - مزيد ثلاثي من باب مُفاعلة، له حرف زائد واحد / فعل و فاعل، مفعوله: الأفراد
(٤) قوانين: اسم - جمع (مفرد: قانون، مذكر) - معرب / فاعل لفعل «تتحكم» و مرفوع بعلامة الياء

٩٤- « النِّصْفُ - يتوقَّفُ - نكتفي - نحن »:

- (١) النِّصْفُ: اسم - مفرد مذكر - معرب / فاعل و مرفوع بعلامة الضمة الظاهرة في آخره
(٢) يتوقَّفُ: مضارع - صيغته للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي؛ له حرفان زائدان / فعل و فاعل
(٣) نكتفي: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب افتعال / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
(٤) نحن: اسم - ضمير منفصل للمتكلم مع الغير - مبني (لا تتغير علامة آخره) / مبتدأ، و خبره: نفترض

■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) لَا تَسْبُوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بَيْنَهُمْ.
(٢) لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلُ التَّفَكُّرِ.
(٣) لَا تَجْتَمِعُ خَصْلَتَانُ فِي الْمُؤْمِنِ أَبَدًا: الْبُخْلُ وَ الْكِبْدُ.
(٤) الْمُشْتَرِي فِي مَتَجَرِّ صَدِيقِي مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ.

٩٦- عَيْنَ ما لَيْسَ فيه جملة فعلية:

- (١) حتَّى الورد المُتساقط على الأرض جماله كثيرٌ للناظرين.
- (٢) لا كاتِبَ إلَّا أن يكون مجتهداً في الكتابة، فأكتب كثيراً.
- (٣) إِنَّ الطَّيْنَ ترابٌ يُختلط بالماء و لو زالت عنه الرطوبة.
- (٤) الجولة العلمية عملٌ مفيد لنا تُفرِّحنا رغم صعوبتها.

٩٧- عَيْنَ الخبر يَخْتَلِفُ عن البقية: (في النوع: الاسم أو الجملة)

- (١) أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ إلى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.
- (٢) حُسْنُ الْأَدَبِ فِي التَّعَامُلِ مَعَ النَّاسِ فَضِيلَةٌ.
- (٣) الْغَرَابُ الْأَسْوَدُ فَوْقَ الشَّجَرَةِ يَبْحَثُ عَنْ طَعَامٍ لِلْأَكْلِ.
- (٤) دَوْرَانُ رَأْسِ الْيَوْمِ بِمِقْدَارِ مِئَتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً أَمْرٌ عَجِيبٌ.

٩٨- عَيْنَ «كَانَ» تَخْتَلِفُ حَسَبَ الْمَعْنَى وَ الْمَفْهُوم:

- (١) كَانَ الطَّلَابُ يُفَكِّرُونَ كَيْفَ يُمْكِنُ أَنْ تُقَدِّمَ الدِّرَاسَةَ فِي الْحَيَاةِ.
- (٢) كَانَ الْحَيَاةَ لِبَعْضِ هَؤُلَاءِ الْكُفَّارِ أَلَمٌ مُزْمَنٌ لَا يَنْتَهِي أَبَداً.
- (٣) قَالَتِ الطِّفْلَةُ: كَانَ سَيَّارَةُ أَبِي خَيْرٍ مِنَ السَّيَّارَاتِ الْأُخْرَى.
- (٤) كَانَ تَيَّارُ الْكَهْرِبَاءِ يَنْقَطِعُ كُلَّ يَوْمٍ فِي هَذِهِ الْمُنْطَقَةِ.

٩٩- عَيْنَ خبر الحروف المشبهة بالفعل مبنياً:

- (١) إِنَّ لَحْظَةَ زِيَارَةِ الْأَقْرَبَاءِ لَحْظَةٌ نَحْنُ نَنْتَظَرُهَا جَمِيعاً.
- (٢) كَانَ هَذِهِ مَسْأَلَةٌ لَمْ يَسْتَطِعِ الْمُفَكِّرُونَ أَنْ يَحْلُوهَا حَتَّى الْآنَ.
- (٣) كَأَنَّكُمْ أَشْجَارٌ مُعَمَّرَةٌ فِي عَوَاصِفِ الْحَيَاةِ وَ أَنْتُمْ لَا تَتَحَنَّنُونَ إِلَّا لِلَّهِ.
- (٤) إِنَّ أَثْمَنَ هَدِيَّةٍ أُهْدِيَهَا إِلَيْكَ هِيَ هَذِهِ النَّصَائِحُ النَّافِعَةُ، فَتَمَسَّكْ بِهَا.

١٠٠- عَيْنَ «لَا» لَيْسَتْ نافية للجنس:

- (١) لَا تَوَكَّلْ عَلَى النَّاسِ نَافِعٌ لِلَّذِي يُرِيدُ أَنْ يَفُوزَ.
- (٢) يَأْتِي عِدَدُ مِنَ السِّيَّاحِ إِلَى هُنَا فَلَا بَاحِثَ بَيْنَهُمْ.
- (٣) لَا تُشْجَعْ عَلَى مَا يُضِلُّ وَلَدَكَ عَنْ سَبِيلِ رَبِّكَ.
- (٤) لَا تَرَحَّمْ عَلَى مَنْ يُؤْذِي النَّاسَ مَقْبُولٌ عِنْدَ الْكِبَارِ.

درس دوم: ایران و جهان در
آستانه دوره معاصر
(از ابتدای جهان در آستانه دوران معاصر)
درس سوم:
سیاست و حکومت در عصر قاجار
صفحه‌های ۲۴ تا ۴۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۰۱- با توجه به ترتیب موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف) قرن ۱۳ میلادی

ب) ۱۶۴۶ میلادی

ج) ۱۶۸۸ میلادی

د) ۱۷۸۹ میلادی

- ۱) الف) میان مجلس به رهبری الیورکرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی درگرفت. ب) پارلمان در انگلستان به وجود آمد. ج) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام پادشاهی دوباره احیا شدند و در ستیز مجدد میان آن دو، مجلس پیروز شد. د) جورج واشینگتن نخستین رئیس جمهور آمریکا شد.
- ۲) الف) پارلمان در انگلستان به وجود آمد. ب) میان مجلس به رهبری الیورکرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی درگرفت. ج) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام پادشاهی دوباره احیا شدند و در ستیز مجدد میان آن دو، مجلس پیروز شد. د) جورج واشینگتن نخستین رئیس جمهور آمریکا شد.
- ۳) الف) جورج واشینگتن نخستین رئیس جمهور آمریکا شد. ب) پارلمان در انگلستان به وجود آمد. ج) میان مجلس به رهبری الیورکرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی درگرفت. د) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند و در ستیز مجدد میان آن دو، مجلس پیروز شد.
- ۴) الف) جورج واشینگتن نخستین رئیس جمهور آمریکا شد. ب) میان مجلس به رهبری الیورکرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان جنگی درگرفت. ج) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند و در ستیز مجدد میان آن دو، مجلس پیروز شد. د) پارلمان در انگلستان به وجود آمد.

۱۰۲- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه اطلاعات صحیحی ارائه می‌دهد؟

- الف) طبقه متوسط که اغلب تحصیل کرده بودند، از پرداخت مالیات معاف بودند.
- ب) یکی از برنامه‌های پادشاه، گسترش سرزمین و دستیابی به دریاهای آزاد برای کسب منافع تجاری و سیاسی بود.
- ج) انقلابیون، پادشاه مستبد خود را وادار به امضای قانون اساسی جدید و پذیرش نظام مشروطه سلطنتی کردند.

۱) عبارت «ج» برخلاف «ب» مربوط به کشور روسیه بوده و «ب» عبارت درستی است.

۲) عبارت «ب» همچون «ج» مربوط به کشور روسیه بوده و «ج» عبارت درستی است.

۳) عبارت «الف» همچون «ج» مربوط به کشور فرانسه بوده و «الف» عبارت صحیحی نیست.

۴) عبارت «الف» برخلاف «ب» مربوط به کشور روسیه بوده و «الف» عبارت صحیحی نیست.

۱۰۳- **نهایی** به ترتیب، پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) در دوران صدارت کدام شخص نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت؟

ب) سال‌های نخست سلطنت فتحعلی‌شاه چگونه گذشت؟

ج) آقامحمدخان قاجار نخست کدام نواحی ایران را به تصرف خود درآورد؟

د) چرا از آقامحمدخان در تاریخ، به نیکویی یاد نمی‌شود؟

۱) میرزاتقی‌خان - لشکرکشی‌های پی‌درپی به قفقاز برای دستیابی به جواهرات و غنائم جانشینان نادرشاه - نواحی شمالی و مرکزی - به سبب

بی‌رحمی و کینه‌توزی‌اش در برخورد با مخالفان و رقیبان

۲) میرزا آقاسی - سرکوب شورش‌های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار - نواحی شرقی و جنوبی - به سبب استفاده از وزیران نالایق و فشار

مالیات بر مردم

۳) میرزاتقی‌خان - لشکرکشی‌های پی‌درپی به قفقاز برای دستیابی به جواهرات و غنائم جانشینان نادرشاه - نواحی شرقی و جنوبی - به سبب استفاده از

وزیران نالایق و فشار مالیات بر مردم

۴) میرزا آقاسی - سرکوب شورش‌های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار - نواحی شمالی و مرکزی - به سبب بی‌رحمی و کینه‌توزی‌اش در

برخورد با مخالفان و رقیبان

۱۰۴- **نهایی** کدام موارد درباره نظام سیاسی و اداری در دوره قاجار درست هستند؟

الف) شاهان قاجاری در عمل به طور کامل و همیشه، قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار می‌بستند.

ب) اداره ایالت آذربایجان به جز مواقع جنگی، بر عهده ولیعهد بود.

ج) در دوران ناصرالدین‌شاه و تحت تأثیر مواجهه ایران با تمدن غربی، وزارت‌خانه‌های دیگری به تشکیلات اداری افزوده شد.

د) بسیاری از شاهان قاجار و کارگزاران زیردست آنان اگرچه در برابر مردم ایران مستبد و ظالم بودند، اما نسبت به بیگانگان از خود ضعف و سستی

نشان می‌دادند.

۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

۱۰۵- با توجه به موارد زیر کدام گزینه درست است؟

الف) عهدنامه ترکمانچای

ب) عهدنامه فین‌کنشتاین

ج) دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه

د) عهدنامه آخال

۱) «د» مقدم بر «الف» و «ج» مقدم بر «ب» است.

۲) «ب» مقدم بر «د»، و «الف» و «ج» در یک بازه زمانی اتفاق افتاده‌اند.

۳) «الف» و «ب» در یک بازه زمانی و «ج» مقدم بر «د» است.

۴) «د» مقدم بر «ب» و «الف» مقدم بر «ج» است.

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤالات ۱۰۶ تا ۱۱۰ «یا» به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل سوم:

ایران در عصر باستان

(درس‌های ۷ تا ۹)

صفحه‌های ۶۱ تا ۸۹

۱۰۶- کدام یک از منابع زیر جزء منابع دست اول غیرنوشتاری است؟

(۱) بقایای کاخ اردشیر بابکان - آثار باقی‌مانده از هرودت - پایان‌نامه‌های تحصیلی و مقاله‌ها

(۲) بقایای تخت جمشید - آمفی تئاتر رم - سردیس بقراط

(۳) بقایای کاخ تیسفون - بقایای پنج ستون از سنگ‌نوشته‌های بیستون - آرامگاه شی‌هوانگ‌تی

(۴) بقایای مردان نمکی زنجان - طرح‌های پژوهشی دانشگاه - ظروف باقی‌مانده از تمدن سند

۱۰۷- کدام یک از عبارات‌های زیر درباره «ایران در دوران پیش از تاریخ» درست است؟

الف) بعضی پژوهشگران احتمال داده‌اند گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران نوسنگی به سوی فلات ایران مهاجرت کرده‌اند.

ب) ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، نخستین مردمانی بوده‌اند که حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشت گیاهانی مانند جو و گندم و اهلی کردن جانورانی مثل بز و گوسفند کردند.

ج) یکی از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیاء و ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با ماده قلع بود که بهترین نمونه آن مفرغ‌های لرستان است.

د) شوش و جیرفت در خوزستان، شهداد و چغامیش در کرمان، شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان، نخستین شهرها در فلات ایران بودند.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «ج» و «الف» (۳) «د» و «ب» (۴) «الف» و «د»

۱۰۸- کدام گزینه درباره شهر و شهرنشینی در دوره ایلام درست ولی درباره دین و اعتقادات آن تمدن نادرست است؟ (به ترتیب)

(۱) شهر انشان یکی از کهن‌ترین شهرها و مراکز تمدنی جهان به‌شمار می‌رود. - ایلامیان به خدایی مشخص برای پیشرفت کار خود اعتقاد داشتند.

(۲) سیمش از دیگر شهرهای ایلام است که احتمالاً بر جای شیراز کنونی قرار داشته است. - الهه‌های مادر بسیار مقدس بودند و مقام رفیعی در سلسله مراتب خدایان ایلامی داشتند.

(۳) شهر بزرگ و آباد شوش که در نتیجه یورش آشوربانیپال با خاک یکسان شده بود، در دوره هخامنشیان دوباره شکوه و عظمت دیرین خود را بازیافت. - در ایلام، کاهنان آداب و تشریفات دینی را خودشان به‌جا می‌آوردند.

(۴) ایلامیان در بخش شرقی قلمرو خود، واقع در استان فارس امروزی پایتخت دیگری به نام آنزان یا انشان داشتند. - معبد چغازنبیل، ستایشگاه اینشوشیناک محسوب می‌شود.

۱۰۹- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) هووخشتر با تشکیل سپاهی منظم و کارآمد از قبایل مختلف، قدرت خود را بر مناطق وسیعی از ایران تثبیت کرد.

(۲) اتحاد هووخشتر با بابل موجب شد حاکمیت آشوریان خاتمه یابد.

(۳) پس از پیروزی‌های نظامی، قلمرو ماد تا شمال بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر گسترش یافت.

(۴) آستیاگ همانند پدر خود، با تدبیر و لیاقت حکومت کرد و توانست شکوه ماد را تداوم ببخشد.

۱۱۰- کدام گزینه درباره رویدادهای دوره پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی درست است؟

(۱) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی او سرکوب شد و مصر از سلطه هخامنشیان خارج گردید.

(۲) در اواسط پادشاهی او، کوروش کوچک سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.

(۳) در ابتدای سلطنت خود، مدعیان احتمالی سلطنت را از میان برداشت و مصر را به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

(۴) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی وی را درهم شکست و مصر را بار دیگر به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.

فصل دوم: ظهور اسلام
فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام
تا پایان صفویه
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

۱۱۱- کدام عوامل در شکوفایی و توجه مسلمانان به «علم کلام» تأثیر داشتند؟

(الف) آموزه‌های قرآن و سفارش پیامبر انگیزه فراوانی در مسلمانان ایجاد کرد.

(ب) بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان و شکل‌گیری فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی

(ج) لزوم دفاع از باورهای دینی اسلام در برابر عقاید غیراسلامی

(د) حمایت مادی و معنوی برخی خلفاء، وزیران و دیگر مقام‌های حکومتی از عالمان

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۱۲- کدام گزینه پیرامون «خلافت فاطمیان» درست است؟

(۱) از اوایل دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد.

(۲) خلافت فاطمی نسبت به ترویج مذهب تشیع اسماعیلی در مناطق زیر سلطه خود اهتمام جدی داشت و پیروان سایر مذاهب از جمله اهل تسنن را در محدودیت شدید قرار داده بود.

(۳) هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز عملی و آموزشی بزرگ، ترجمه آثار مسلمانان و پیشرفت در معماری و صنعت بود.

(۴) در دربار فاطمیان، خزانه‌ای مخصوص لباس وجود داشت و دارای انباری از لباس‌های متنوع بود که در مناسبت‌های گوناگون و متناسب با فصول مختلف میان کارکنان دربار توزیع می‌شد.

۱۱۳- کدام‌یک از گزینه‌ها، گزینه صحیحی در خصوص منابع اطلاعات زیر است؟

(الف) خسرو پرویز از جمله فرمانروایانی بود که توسط حضرت محمد (ص) به اسلام دعوت شد؛ اما دعوت پیامبر را نپذیرفت.

(ب) روند اسلام‌پذیری ایرانیان تدریجی بوده است.

(ج) در خلال فتح ایران، تعدادی از دهقانان و دیگر بزرگان محلی و دسته‌هایی از جنگاوران به اسلام گرویدند.

(د) پادشاه ساسانی، به حاکم ایرانی یمن امر کرد که به حجاز رود و پیامبر اسلام (ص) را دستگیر و روانه تیسفون کند.

(۱) عبارت «د» همچون «ب» از پاره‌ای از روایاتی که برخی مورخان در نادرستی آن تردید دارند، به دست آمده است.

(۲) عبارت «د» از پاره‌ای از روایاتی که برخی مورخان در درستی آن تردید دارند، به دست آمده است.

(۳) «ب» همچون «د» از شواهد و مستندات تاریخی مربوط به صلح‌نامه‌ها و معاهده‌ها به دست آمده است.

(۴) «ب» همچون «ج» از شواهد و مستندات تاریخی که در درستی آنان شک وجود دارد، به دست آمده است.

۱۱۴- کدام گزینه وجه مشترک دو سلسله طاهریان و سامانیان محسوب نمی‌شود؟

(۱) هر دو ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

(۲) هر دو با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.

(۳) امیران سلسله‌های طاهری و سامانی، عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.

(۴) هر دو با دشمنان خلافت عباسی مانند علویان طبرستان و صفاریان سر ستیز داشتند.

۱۱۵- کدام مورد، به فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی نسبت داده شده است؟

(۱) از خراسان به دمشق و سپس بغداد رفت و فلسفه اسلامی را با تلفیق آراء اسلامی و یونانی بنیان نهاد.

(۲) فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلامی و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود پایه‌گذاری کرد.

(۳) فلسفه مشایی را به اوج خود رساند و از شکوفایی فوق‌العاده‌ای برخوردار ساخت.

(۴) سهم بسزایی در مطرح کردن فلسفه و زبان فارسی به‌عنوان زبان علم داشت.

درس دوم: مدیریت شهر
و روستا
(تا پایان مدیریت روستاها)
صفحه‌های ۳۱ تا ۳۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۱۶- کدام گزینه به‌ترتیب جاهای خالی عبارت‌های زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

- یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، است.

- پدیده دیگری که در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل مسکن شکل می‌گیرد، است.

- در کشور ما پدیده در اطراف برخی از شهرهای بزرگ به وجود آمده است.

(۱) نابرابری فضایی - اسکان غیرقانونی - حاشیه‌نشینی

(۳) نابرابری اقتصادی - اسکان غیررسمی - زاغه‌نشینی

(۲) نابرابری اقتصادی - رشد بخش غیررسمی - زاغه‌نشینی

(۴) نابرابری فضایی - رشد بخش غیررسمی - حاشیه‌نشینی

۱۱۷- کدام گزینه دلیل مناسبی را برای متن زیر ارائه می‌دهد؟

«در اقتصاد این شهرها بخش غیر رسمی یا بخش غیرقانونی اشتغال رشد می‌کند.»

(۱) گروهی از فعالان این بخش را کودکان کار تشکیل می‌دهند.

(۲) یکی از مشکلات مهم شهرها افزایش طبیعی جمعیت شهری و افزایش جمعیت در اثر مهاجرت نیروی کار به شهرهاست.

(۳) امروزه ثروت و درآمد جهان به شدت در دست برخی کشورهای مرکز متمرکز شده است.

(۴) شهرهایی که با مهاجرت بی‌رویه روبه‌رو هستند، با کمبود مسکن مواجه هستند.

۱۱۸- کدام موارد شامل مطالب صحیحی هستند؟

الف) شهر هوشمند به شهری گفته می‌شود که در آن برای امور مختلف مانند حمل و نقل، مصرف انرژی، مدیریت ترافیک، مدیریت پسماند و از فناوری نانو تکنولوژی استفاده شود.

ب) در شهرهای هوشمند، گردش آزاد اطلاعات اهمیت دارد و در مکان‌های عمومی مانند ایستگاه‌های اتوبوس، داخل تونل‌های مترو، فروشگاه‌های بزرگ و بخش‌هایی از پیاده‌روها دسترسی به Wi-Fi رایگان برای همه وجود دارد.

ج) معماری و طراحی شهر، قاعده‌ای ثابت و یکسان دارد و به دلیل قدیمی بودن فرهنگ و هویت شهروندان، این عناصر در زیباسازی شهری نقشی ندارند.

د) طراحی خط بساوایی مخصوص عبور نابینایان و رمپ عبور ویلچر در ساختمان‌های عمومی و پارک‌ها نشان‌دهنده توجه به نیازهای افراد ویژه مانند معلولان، جانبازان و سالخوردگان است.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «ج»

۱۱۹- **نهایی** اگر مجموع فضاهای سبز یک شهر ۱۵۰۰۰۰ مترمربع و جمعیت آن شهر ۲۵۰۰۰ نفر باشد، سرانه کاربری فضای سبز شهر به ازای هر نفر چند متر مربع خواهد بود؟

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۶

۱۲۰- چند مورد از گزاره‌های زیر پیرامون مهم‌ترین مشکلات روستاها صحیح می‌باشد؟

الف) ۷۶ درصد فقیران در کشورهای قاره آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین زندگی می‌کنند.

ب) اغلب روستاییان به دلیل گرفتار شدن به واسطه‌ها مجبورند محصولات خود را با قیمت بسیار پایین به فروش برسانند.

ج) امروزه کمبود تجهیزات و خدمات به تنهایی تحت عنوان «فقر روستایی» بررسی می‌شود.

د) به‌طور تقریبی می‌توان گفت همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند.

ه) ۶۳ درصد فقر در جهان مربوط به نواحی روستایی است و قطعه قطعه بودن زمین‌های کشاورزی از جمله مسائلی است که روستاییان با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس های ۵ و ۶)
صفحه های ۳۴ تا ۶۲

در این بخش، از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤالات ۱۲۱ تا ۱۲۵ «یا» به سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۲۱- با توجه به موارد در جدول، کدام گزینه اطلاعات صحیحی ارائه نمی‌دهد؟

علت	معلول
دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت	(الف)
(ب)	مناطق خشک و بیابانی به وجود می‌آید که دارای آب و هوای گرم و خشک و بدون بارندگی هستند.

(۱) الف) آب و هوایی معتدل را در عرض ۶۰ درجه زمین تشکیل می‌دهد. - ب) تابش عمود و یا نزدیک به عمود خورشید

(۲) الف) آب و هوایی گرم و خشک را در عرض ۳۲ درجه زمین تشکیل می‌دهد. - ب) عامل پرفشار جنب حاره‌ای

(۳) الف) اختلاف دما را در نواحی داخلی ایران به وجود می‌آورد. - ب) وجود مدار راس السرطان

(۴) الف) مناطقی همچون کویر و دشت لوت را به وجود می‌آورد. - ب) وجود مدار راس الجدی

۱۲۲- کدام گزینه عبارت زیر مناسب است؟

«توده هوای مرطوب موسمی و توده هوای سودانی»

(۱) به ترتیب باعث افزایش مقدار بارندگی و کاهش مقدار بارندگی در نواحی مختلف کشور می‌شوند.

(۲) به ترتیب در دوره سرد سال و دوره گرم سال وارد کشور شده و موجب تغییرات آب و هوایی می‌شوند.

(۳) به طور مشترک در دوره سرد سال به کشور نفوذ می‌کنند و هر دو باعث افزایش میزان بارش می‌شوند.

(۴) به ترتیب در فصل گرم سال از اقیانوس هند و در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند.

۱۲۳- به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف) برای حل مشکلات محیط زیست کشور، مدیران، برنامه‌ریزان و مسئولان باید به بعد تصمیم‌گیری‌های خود توجه جدی کنند.

ب) کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

ج) به شرایط آب‌وهوایی که در آن هوای سرد و سنگین در مجاورت زمین ساکن می‌شود و لایه هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد، می‌گویند.

د) شرایط آب‌وهوایی، نه تنها در ارتباط با حیات و زیست انسان اهمیت فراوانی دارد، بلکه در امور نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

(۱) مکانی - تبخیر شدید - وارونگی دما - دفاعی و نظامی

(۲) مالی - کاهش ریزش‌های جوئی - وارونگی دما - دفاعی و نظامی

(۳) مکانی - تبخیر شدید - وابستگی دما - اجتماعی و فرهنگی

۱۲۴- کدام گزینه درباره «ویژگی رودهای ایران» نادرست است؟

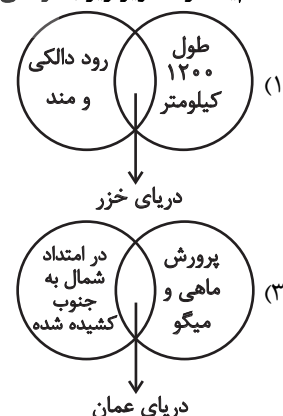
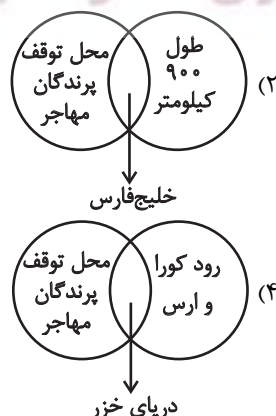
(۱) در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد؛ به این دلیل هرچه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

(۲) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هرچه از شرق به سمت غرب کشور برویم، مقدار آب رودها بیشتر می‌شود.

(۳) رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند و اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آن‌ها بیشتر خواهد بود.

(۴) رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی است و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت می‌باشد.

۱۲۵- کدام یک از تصاویر زیر به درستی تدوین شده است؟

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: نواحی طبیعی
فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۱۲۶- زیست‌بوم‌ها نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آنها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند، در این زمینه کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) نوع هر زیست بوم و ویژگی‌های آن به عوامل مختلفی مانند ناهمواری‌ها، جنس خاک و شرایط آب و هوایی بستگی دارد.
- (۲) در طبقه بندی زیست بوم‌ها عوامل مختلفی در نظر گرفته می‌شود؛ برای مثال گودی، بوم‌شناس در طبقه‌بندی خود به عامل بارش و دما توجه کرد.
- (۳) زیست بوم‌ها از تعدادی بوم سازگان تشکیل شده‌اند و یک ناحیه را به وجود می‌آورند.
- (۴) تقسیم‌بندی زیست بوم‌ها کار پیچیده‌ای است و توافقی بر سر تعداد تقسیم‌بندی آن‌ها وجود ندارد.

۱۲۷- کدام گزینه پیرامون «حفاظت از نواحی» درست بیان شده است؟

- (۱) شیب زمین و محدودیت خاک، خانه‌سازی و فعالیت کشاورزی را در نواحی کوهستانی با مشکل مواجه می‌کند.
- (۲) با کشت گیاهانی مثل بنه، تاغ و کنار، می‌توان از بیابان‌زایی جلوگیری کرد.
- (۳) با ساخت حفاظ‌های عمودی، می‌توان تأثیر ذوب شدن یخچال‌ها را بر کوهستان را از بین برد.
- (۴) شرایط سخت طبیعی، مانند سرمای شدید به‌ویژه در شب‌ها، یخبندان‌ها و گسل‌ها از مشکلات نواحی کوهستانی است.

۱۲۸- کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) به بخشی از سطح زمین که در آن نوع خاصی از زبان، دین و نوع بهره‌برداری از محیط طبیعی غالب است، چه می‌گویند؟
- (ب) مردم انگلستان به چه زبانی صحبت می‌کنند و کدام ویژگی سبب شده است که جزء یک خانواده زبانی محسوب شوند؟
- (ج) بیشتر مردم جهان به زیر شاخه چه زبانی تعلق دارند؟
- (د) مردم شمال آفریقا به چه زبان‌هایی تکلم می‌کنند؟

(ه) عواملی چون جنگ، فتح سرزمین‌ها و مهاجرت مردم چه نقشی در نواحی زبانی داشته‌اند؟

- (۱) ناحیه فرهنگی - هند و اروپایی - فرهنگ مشترک - هند و اروپایی - سامی و عربی - تنوع برخی زبان‌ها
- (۲) جغرافیای فرهنگی - آفرو، آسیایی - ریشه مشترک - چینی، تبتی - حامی و عربی - گسترش برخی زبان‌ها
- (۳) ناحیه فرهنگی - هند و اروپایی - ریشه مشترک - هند و اروپایی - حامی و عربی - گسترش برخی زبان‌ها
- (۴) ناحیه جغرافیایی - آفرو، آسیایی - فرهنگ مشترک - چینی، تبتی - سامی و عربی - تنوع برخی زبان‌ها

۱۲۹- تصویر زیر معرف قلمروهای فرهنگی است. کدام گزینه مبتنی مطلب صحیحی درباره آن است؟

- (۱) این نقشه، قلمرو فرهنگی را در مقیاس جزئی نشان می‌دهد.
- (۲) فرهنگ جنوب و شرق آسیا در بخش‌هایی از شمال آفریقا رویت می‌شود.
- (۳) فرهنگ آفریقایی در همه قاره آفریقا جز بخش‌های کوچکی از شمال آفریقا حاکم است.
- (۴) فرهنگ آمریکای لاتین در بخش بزرگی از آمریکای شمالی و جنوبی گسترش دارد.

۱۳۰- کدام یک از عبارتهای زیر، به پدیده پخش فرهنگی اشاره می‌کند؟

- (الف) طبق نظرسنجی از رستوران‌های ایرانی، غذای سوشی از جمله سفارشات بالای این رستوران‌ها بوده است.
- (ب) سنت گهواره‌بندی در میان مردم ایران بسیار محبوبیت دارد.
- (ج) مردم تاجیکستان در شب یلدا به خانه‌های بزرگان و خانواده خود می‌روند.
- (د) اغلب مردم ایتالیا به غذاهایی مانند پاستا، پیتزا، ماکارونی و ... علاقه‌مند هستند.

(۴) «الف» و «ج»

(۳) «د» و «ب»

(۲) «ب» و «ج»

(۱) «الف» و «د»

جهان ممکنات
جهان علی و معلولی
صفحه‌های ۸ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- نهایی در هر یک از قضایای «زمین کروی است» و «چوب در مجاورت آتش می‌سوزد»، به‌ترتیب رابطه موضوع و محمول چگونه است؟

(۱) امکانی - امکانی (۲) امکانی - وجوبی (۳) وجوبی - امکانی (۴) وجوبی - وجوبی

۱۳۲- چند مورد از عبارت‌های زیر بیانگر رابطه امکانی است؟

«دیوار خانه ما سفید است. - ممکن‌الوجود بالذات ناموجود است. - n برابر با ۱۴ است. - ممکن‌الوجود بالغیر ممتنع‌الوجود است.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۳- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «برخی مهندس‌ها دارای مدرک نیستند.» و «سطح رنگ ندارد.» به‌ترتیب کدام است؟

(۱) امکانی - امکانی (۲) امکانی - وجوبی (۳) امتناعی - امکانی (۴) امتناعی - وجوبی

۱۳۴- نهایی مبنای تفکیک نسبت‌های سه‌گانه در قضایا چیست؟

(۱) واقعیت‌داشتن جهان (۲) رابطه میان موضوع و محمول قضیه

(۳) مغایرت وجود و ماهیت در ذهن (۴) قابل‌شناخت‌بودن جهان

۱۳۵- اگر مفهومی ذاتاً متناقض باشد و همچنین علتی برای ایجاد آن وجود نداشته باشد، کدام گزینه بهترین نتیجه‌گیری درباره وجود خارجی این مفهوم است؟

(۱) احتمال دارد در آینده کشف شود، چون ممکن است هنوز علت‌های آن ناشناخته باشد.

(۲) وجود آن در جهان واقعی ناممکن است، زیرا ذاتاً متناقض و بدون علت است.

(۳) وجود آن صرفاً ذهنی است، اما ممکن است مصداق خارجی داشته باشد.

(۴) مفهومی است که باید در شرایط خاص به‌صورت بالقوه امکان وجود داشته باشد.

۱۳۶- کدام‌یک از گزاره‌های زیر درباره علّیت درست نیست؟

(۱) شاید نخستین مسئله‌ای که ذهن بشر را به خود متوجه ساخته، مسئله منشأ درک رابطه علّیت است.

(۲) انسان‌ها از دیرباز به دنبال علت‌یابی بودند و همین مسئله در پدیدآمدن علوم تجربی بی‌تأثیر نبوده است.

(۳) یکی از قدیمی‌ترین مسائل فلسفی، مسئله علت و معلول است.

(۴) کلمه «چرا» بازتابی از پذیرش رابطه علّیت در اذهان انسان‌هاست.

۱۳۷- کدام ویژگی رابطه علّیت را به صورت منحصر به فرد از دیگر روابط متمایز می‌سازد؟

(۱) وابستگی یک طرف به طرف دیگر (۲) یک طرفه بودن رابطه

(۳) قائم بودن رابطه صرفاً بر یک طرف (۴) تحقق یک طرف با تحقق رابطه

۱۳۸- **پایانی** وجه اشتراک دیدگاه فلاسفه مسلمان درباره منشأ درک رابطه علّیت به ترتیب با دکارت و هیوم کدام است؟

(۱) فطری بودن پذیرش رابطه علّیت - غیر قابل تجربه بودن اصل علّیت

(۲) تجربی بودن کشف علت پدیده‌ها - غیر قابل تجربه بودن اصل علّیت

(۳) تجربی بودن کشف علت پدیده‌ها - انعکاس ذهنی پندار روانی علّیت

(۴) فطری بودن پذیرش رابطه علّیت - انعکاس ذهنی پندار روانی علّیت

۱۳۹- آنچه به سنخیت علت و معلول تعبیر می‌شود.....

(۱) علت همه حوادث را یک علت واحد معرفی می‌کند.

(۲) نشان می‌دهد بین موجودات پیوستگی هست.

(۳) جدای از علّیت به جریانات عالم هستی تعلق می‌گیرد.

(۴) در هر رابطه وجودی مشاهده می‌شود.

۱۴۰- کدام گزینه از جمله پیامدها و نتایج پذیرش اصل سنخیت نیست؟

(۱) کارآگاهی در یک فقره قتل خانوادگی به دنبال سرنخ‌های مرتبط با قاتل است تا وی را شناسایی کند.

(۲) دانشمندان علوم طبیعی پس از چندین آزمایش و مشاهده مختلف بالاخره توانستند واکسن درمان سرخک را کشف کنند.

(۳) برخی فیلسوفان معتقدند جهان را می‌توان بدون مبدأ پیدایش هم تفسیر کرد، اما عده‌ای دیگر از فیلسوفان چنین فرضی را عقلاً محال می‌دانند.

(۴) در گذشته مردم گمان می‌کردند بلایای طبیعی همچون سیل و زلزله و... در نتیجه گناهان انسان‌ها رخ می‌دهد و با کاهش گناهان و توبه از آنها،

می‌توان جلوی این گونه اتفاقات را گرفت.

مفهوم و مصداق

صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۴۱- در کدام گزینه تعداد مفاهیم جزئی بیشتر است؟

(۱) هگل در «درسگفتارهایی پیرامون فلسفه زیبایی‌شناسی» می‌گوید: تاریخ جهانی چیزی جز پیشرفت در آگاهی آزادی نیست.

(۲) توماس هابز در کتاب «لویاتان» می‌گوید: انسان گرگِ انسان است؛ تنها دولت مقتدر می‌تواند صلح برقرار کند.

(۳) دکارت در کتاب «گفتار در روش به‌کاربردن خرد» می‌گوید: من می‌اندیشم پس هستم؛ اندیشه و وجود همواره با یکدیگرند.

(۴) قدیس آگوستین در کتاب مشهورش، «اعترافات»، می‌گوید: قلب انسان آرام نمی‌گیرد مگر در خدا.

۱۴۲- در بیت «زین دوهزاران من و ما / ای عجا من چه منم؟» به‌ترتیب کلمات مشخص‌شده کلی هستند یا جزئی؟

(۲) جزئی - جزئی - کلی

(۱) جزئی - جزئی - جزئی

(۴) کلی - کلی - جزئی

(۳) کلی - کلی - کلی

۱۴۳- مفاهیم به‌کاررفته در کدام گزینه از نظر مفهوم و مصداق یکسان هستند؟

(۲) امام رضا (ع) - ضامن آهو

(۱) امام علی (ع) - مولود کعبه

(۴) امام اول شیعیان - قهرمان جنگ خیبر

(۳) امام سوم شیعیان - امام حسین (ع)

۱۴۴- میان کدام دو مفهوم نوع متفاوتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

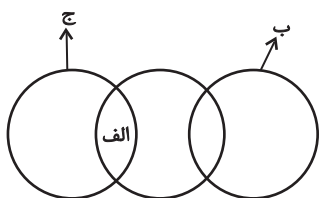
(۴) شعر و غزل

(۳) خانه و دیوار

(۲) ایرانی و تهران

(۱) دوچرخه و چرخ

۱۴۵- شکل مقابل نسبت میان مصداق کدام مفاهیم را به‌درستی نشان می‌دهد؟

(۱) الف: میز سیاه؛ ب: میز؛ ج: لباس

(۲) الف: سیاه؛ ب: لباس؛ ج: شلوار

(۳) الف: قارچ خوراکی؛ ب: حیوان؛ ج: قارچ

(۴) الف: حلال‌گوشت؛ ب: حیوان؛ ج: گاو

۱۴۶- فرض کنید در مورد چند مفهوم کلی می‌دانیم که M برخی از افراد A و N تمام افراد نقیض A را شامل می‌شوند و مصداق مشترکی بین M و N

وجود ندارد. در این صورت، چه نسبتی میان M و نقیض A برقرار است؟

(۱) تباین (۲) عموم و خصوص من وجه

(۳) عموم و خصوص مطلق (۴) تساوی

۱۴۷- مفهومی مانند « A » را در نظر بگیرید. اگر تعدادی از مصادیق آن با مفهومی مانند « B » مشترک باشد و هر دو مصداق‌های اختصاصی هم داشته

باشند، و اگر مصادیق مفهومی مانند « C » هم تماماً داخل در مصادیق مفهوم « B » باشد، نسبت میان مصادیق دو مفهوم « A » و « C » چگونه خواهد

بود؟

(۱) قطعاً رابطه میان این دو مفهوم عموم و خصوص مطلق است.

(۲) ممکن است نسبت میان این دو مفهوم تساوی باشد.

(۳) قطعاً رابطه میان این دو مفهوم عموم و خصوص من وجه است.

(۴) ممکن است نسبت میان این دو مفهوم تباین باشد.

۱۴۸- رابطه بین مفاهیم کدام گزینه به گونه‌ای است که دو مفهوم به‌طور جزئی هم‌پوشانی دارند، اما هیچ‌کدام کاملاً شامل دیگری نیست؟

(۱) سگ - نگهبان (۲) مستطیل - مربع

(۳) احمد - اسم (۴) پزشک - انسان

۱۴۹- کدام حالت نشان‌دهنده رابطه تساوی میان دو مفهوم کلی است؟

(۱) دو دایره دقیقاً بر هم منطبق نیستند، اما تمامی مصادیق یکی مصداق دیگری نیز است.

(۲) دو دایره بر هم منطبق‌اند و هیچ‌کدام مصداق اختصاصی ندارند.

(۳) یکی از دایره‌ها بزرگ‌تر از دیگری است و بعضی مصادیق دایره کوچک‌تر را در بر می‌گیرد.

(۴) هیچ مصداق مشترکی بین دو مفهوم وجود ندارد.

۱۵۰- با توجه به مفاهیم مشخص‌شده در هر عبارت همه مفاهیم مفهومی کلی هستند؛ به جز ...

(۱) زمین با درخشش خورشید روشن می‌شود. (۲) حضرت علی (ع) اولین حافظ قرآن است.

(۳) شاخص آلودگی در پایتخت ایران بالا است. (۴) هزار و یک شب از کتاب‌های زیبای ادبی است.

آغاز تاریخی فلسفه

صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۵۱- کدام گزینه در مورد آغاز تاریخی فلسفه درست است؟

- (۱) از تمدن‌های باستانی که پیش از تمدن یونان باستان شکل گرفته‌اند آثاری از تفکر فلسفی در دست نیست.
- (۲) بی‌تردید تمدن‌های جدید منتقل‌کنندهٔ دستاوردهایی به تمدن‌های ساده‌تر بوده‌اند.
- (۳) اطلاعات امروز ما صرفاً می‌تواند گزارشی اجمالی از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارائه دهد نه لزوماً اولین اندیشه‌ها.
- (۴) سهروردی معتقد است حکیمان ایران باستان وارستگی بودند که صرفاً به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند.

۱۵۲- گزاره‌ای که بیشترین همسویی را با محتوای اساسی تفکر فلسفی در ایونیا دارد، کدام است؟

- (۱) مباحث فلسفی صرفاً از طریق بدیهیاتی از ریاضیات قابل توضیح‌اند و وجود دگرگونی‌های طبیعی در آنها بی‌تأثیر است.
- (۲) فلسفهٔ نخستین، مستقل از مکان تولد فیلسوفان بود و منطقهٔ جغرافیایی و جامعهٔ یونان هیچ نقشی در رشد روش عقلانی نداشتند.
- (۳) تفکر فلسفی از طریق تفسیر اساطیری و شاعرانگی قادر به تحلیل جهان است و عقلانیت نقشی در این فرایند ندارد.
- (۴) فلسفه، با ظهور نخستین فیلسوفان در یک منطقهٔ مشخص، با تأکید بر تحلیل عقلانی دگرگونی‌های طبیعی شکل گرفت.

۱۵۳- دربارهٔ آغاز تاریخی فلسفه، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) برای هیچ دانشی نمی‌توان از نظر زمانی و مکانی، آغازی تعیین کرد.
- (۲) ما تنها می‌توانیم بر اساس آثار باقی‌مانده، گزارشی اجمالی از دورترین اندیشه‌های فلسفی و تاریخ دقیق آنها ارائه دهیم.
- (۳) آثار باقی‌مانده از تمدن‌های باستانی نشان می‌دهد که منشأ اولیهٔ اندیشه‌های فلسفی کهن‌ترین تمدن‌های شناخته‌شده بوده‌اند.
- (۴) اندیشیدن دربارهٔ اساسی‌ترین مسئله‌های هستی، قطعاً همزمان با شکل‌گیری تمدن‌های بشری بوده است.

۱۵۴- کدام گزینه دربارهٔ هراکلیتوس درست است؟

- (۱) هیچ نظمی در جهان حکم‌فرما نیست و جهان سراسر تضاد است.
- (۲) هراکلیتوس اعتقاد داشت که انسان می‌تواند عالم را خالی از ستیز کند.
- (۳) کائنات از ثبات برخوردار است و تنها جهان مادی دچار تغییر می‌شود.
- (۴) هراکلیتوس بیان می‌کرد مبدأ جهان وجود اضداد است.

۱۵۵- کدام گزینه دربارهٔ پارمنیدس درست است؟

- (۱) او برای اولین بار مفهوم وجود و شدن را مطرح کرد.
- (۲) او، وقتی جوان بود، سقراط را ملاقات کرده بود.
- (۳) او معتقد به وحدت وجود بود و می‌گفت هستی یک امر واحد است.
- (۴) فلسفهٔ او تأثیر گرفته از فلسفهٔ افلاطونی است.

۱۵۶- کدام عبارت دربارهٔ سوفیست‌ها و فلاسفهٔ اولیه در یونان باستان می‌تواند درست باشد؟

- (۱) پارمنیدس به عنوان یکی از بزرگ‌ترین سوفیست‌ها لفظ «فلسفه» را برای اولین بار به کار برد.
- (۲) تالس آب را اولین عنصر می‌دانست و واژهٔ «تنوری» را به معنای «نظریه» به کار برد.
- (۳) یکی از علل ظهور و شهرت سوفیست‌ها اختلافات نظری فیلسوفان و آشفتگی فکری در آن دوره بوده است.
- (۴) ارسطو دربارهٔ فیثاغوریان می‌گوید: «آنها نخستین کسانی بودند که خود را وقف ریاضیات کردند و در نظرشان وجود اعداد است که جهان را می‌سازد.»

۱۵۷- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تالس جهان را صرفاً از منظر غیرمادی و تغییرپذیر می‌دید.
- (۲) فیثاغورس جهان را از دیدی انتزاعی و ذهنی می‌نگریست.
- (۳) نگاه تالس به توسعهٔ فلسفهٔ متافیزیکی منجر شد.
- (۴) دیدگاه فیثاغورس مبنایی برای فلسفهٔ طبیعی شد.

۱۵۸- کدام عبارت به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) آرا و نظرات گوناگون و غالباً متضادی که در آتن به وجود آمد، موجب بی‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه شد.
- (۲) در نظر فیثاغوریان نظم ریاضی در همهٔ موجودات جریان دارد و بدین معنا روح نمی‌تواند در جهان وجود داشته باشد.
- (۳) علت وحدت وجود و عدم کثرت آن از نظر پارمنیدس این بود که او منکر تغییر و حرکت ظاهری در پدیده‌های جهان بود.
- (۴) اندیشهٔ وحدت اعداد هراکلیتوس با این عقیدهٔ او تکمیل می‌شد که هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.

۱۵۹- محتوای کدام عبارت با دیدگاه فیلسوف مطرح‌شده سازگاری بیشتری دارد؟

- (۱) همواره در جاهای خشک، آب پیدا می‌شود. (هراکلیتوس)
- (۲) نوشیدن آب می‌تواند تمام نیازهای غذایی انسان را تأمین کند. (تالس)
- (۳) فقط استدلال‌های دقیق ریاضی می‌توانند انسان را به حقیقت برسانند. (فیثاغورس)
- (۴) در دنیای اعداد فقط عدد ۱ معتبر است و پذیرش سایر اعداد حاصل نوعی خطاست. (پارمنیدس)

۱۶۰- کدام یک از گزینه‌های زیر دربارهٔ سوفیست‌ها درست است؟

- (۱) سوفیست‌ها نظرات خود را پاسخی به نیاز مردم آتن برای آرامش فکری و رهایی از اضطراب دانستند و به جای علوم نظری به آموزش فن سخنوری پرداختند.
- (۲) سوفیست‌ها خود را وارثان مستقیم اندیشهٔ فیلسوفانی چون پارمنیدس و هراکلیتوس می‌دانستند و کوشیدند نظام متافیزیکی جایگزین ارائه دهند.
- (۳) در نظر سوفیست‌ها فن سخنوری، ابزاری است برای اقناع مخاطب و کسب برتری، بی‌آنکه پایبندی و التزام به حقیقت داشته باشد.
- (۴) سوفیست‌ها از آنجاکه پیروزی در جدال را به جای رسیدن به حقیقت برگزیدند، بنابراین معرفت را امری مطلق و تغییرپذیر دانستند.

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس سوم و چهارم)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۶۱- هریک از موارد زیر به کدام یک از منابع تولید در اقتصاد اشاره دارد؟

الف) خلاقیت یک طراح گرافیک در ساخت پوستر تبلیغاتی

ب) باغی که آموزشگاه برای برگزاری کلاس‌های تابستانی در فضای باز، از آن استفاده می‌کند.

ج) لپ‌تاپ و پروژکتور در یک کلاس تدریس خصوصی

۱) نیروی انسانی - سرمایه فیزیکی - سرمایه مالی

۲) سرمایه انسانی - منبع طبیعی - سرمایه فیزیکی

۳) سرمایه انسانی - سرمایه فیزیکی - سرمایه مالی

۴) نیروی انسانی - منبع طبیعی - سرمایه فیزیکی

۱۶۲- فردی صاحب یک کارگاه تولیدی است و هزینه‌های زیر را متقبل شده است، هم‌چنین این فرد می‌توانست به جای تولید در کارگاه، آن را به مبلغ

ماهانه ۱۰ میلیون تومان اجاره دهد. سود یا زیان اقتصادی ماهانه کارگاه کدام است؟

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهانه: ۱۱۰ میلیون تومان

- پول آب، برق، گاز و عوارض شهرداری سالانه: ۶۴۸ میلیون تومان

- دستمزد ماهانه هر کارگر: ۳ میلیون تومان (مجموعاً ۱۰ کارگر)

- درآمد سالانه: ۲/۴ میلیارد تومان

۱) ۳ میلیون تومان سود ۲) ۴ میلیون تومان سود ۳) ۳ میلیون تومان ضرر ۴) ۴ میلیون تومان ضرر

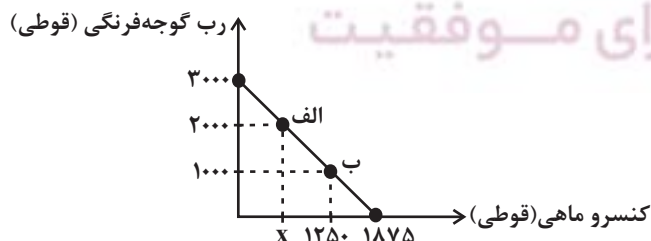
۱۶۳- یک سوپر مارکت نیاز خود به رب گوجه‌فرنگی و کنسرو ماهی را با مبلغ ۱۵ میلیون تومان تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجه زیر

به ترتیب (از راست به چپ):

الف) هزینه فرصت سوپرمارکت برای حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» چند ریال است؟

ب) چند قوطی «کنسرو ماهی» در نقطه «الف» خریداری می‌شود؟

(قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی ۵۰۰۰ تومان و قیمت هر قوطی کنسرو ماهی ۸۰۰۰ تومان است.)

۱) ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶۲۵

۲) ۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۶۲۵

۳) ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۷۶۰

۴) ۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۷۶۰

۱۶۴- به ترتیب هریک از موارد زیر به کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

الف) فقط به دلیل اینکه حراج یا فروش ویژه اعلام شده، خرید می‌کنیم.

ب) در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم سرمایه‌گذاری می‌کنیم.

ج) به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم ارزش آتی می‌رویم.

(۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها - بی‌صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

(۲) توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها

(۳) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - بی‌صبری زیاد

(۴) توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی

۱۶۵- هزینه فرصت اجتماعی «ساخت بیمارستان‌های دولتی» چیست؟

(۱) با ساخت بیمارستان، میزان اشتغال کادر درمان افزایش می‌یابد.

(۲) ساخت بیمارستان دولتی موجب می‌شود افراد کمتری از بیمارستان‌های خصوصی استفاده کنند.

(۳) با اختصاص فضا به ساخت بیمارستان، فضای کمتری برای مکان‌های تفریحی مانند پارک خواهیم داشت.

(۴) کمک دولت به بخش درمان باعث می‌شود سطح سلامت جامعه افزایش پیدا کند.

۱۶۶- نمودار زیر میزان تولید ماهانه دو کالای A و B را در یک کارخانه فرضی نشان می‌دهد. با فرض آنکه این کارخانه تمامی توان و ظرفیت تولیدی خود را به تولید این دو کالا اختصاص دهد، آنگاه کدام گزینه صحیح است؟

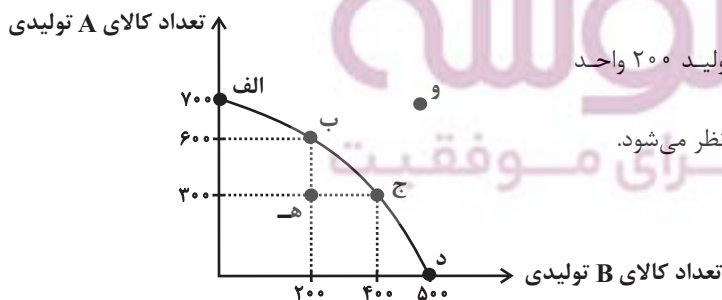
(۱) با فرض ثابت ماندن منابع کارخانه، دستیابی به نقطه (ه) ممکن نیست و تولید در نقطه (و) نیز ناکاراست.

(۲) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه (ب) باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد

بیشتر کالای B، ۳۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر می‌شود.

(۳) ۱۰۰ واحد کالای A کمتری، در نقطه (ج) نسبت به نقطه

(د) تولید شده است.

(۴) اگر بنگاه در نقطه (ج) باشد و اگر تقاضای مشتریان، برای محصول A افزایش یابد، منحنی مرز امکانات تولید به نقطه (و) منتقل می‌شود.

۱۶۷- کدام گزینه با توجه به اصول انتخاب درست، صحیح نیست؟

(۱) برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کرد.

(۲) به دلیل اینکه بودجه ما انسان‌ها محدود است، مجبوریم بین گزینه‌های خود بده - بستان کنیم.

(۳) تشخیص تفاوت هزینه‌هایی که بر تصمیم شما تأثیرگذارند، بسیار مهم است؛ به همین دلیل هزینه‌های هدررفته مهم هستند.

(۴) تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیریتان مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری شما به وجود می‌آیند.

۱۶۸- یک شرکت تولیدی دو کالای کود زیستی و سم‌زیستی را می‌تواند تولید کند و با منحنی مرز امکانات تولید زیر روبه‌رو است. هر یک از شرایط زیر

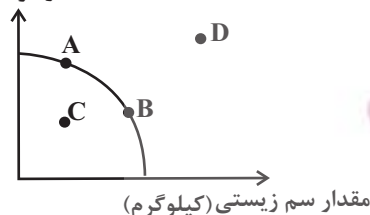
باعث کدام جابه‌جایی و یا انتقال منحنی می‌شوند؟

الف) در بازار، میزان تقاضا برای سم زیستی افزایش می‌یابد.

ب) بعضی از کارگران خط تولید سم‌زیستی، در حال حاضر بیکارند.

ج) منابع و مواد اولیه جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا هر دو محصول، به

مقدار بیشتری تولید شود.

(۱) الف) انتقال از نقطه A به B، ب) تولید در نقطه C، ج) انتقال مرز امکانات به نقطه D

(۲) الف) انتقال از نقطه A به B، ب) تولید در نقطه D، ج) انتقال مرز امکانات به نقطه C

(۳) الف) انتقال از نقطه B به A، ب) تولید در نقطه B، ج) تولید در نقطه A

(۴) الف) تولید در نقطه D، ب) انتقال از نقطه A به B، ج) انتقال از نقطه B به A

۱۶۹- فردی با سرمایه ۱۵۰ میلیون تومانی قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت کدام مورد را انتخاب می‌کند و

هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- خرید و فروش طلا با سود سالیانه ۴۵ درصد

- تأسیس یک کارگاه با هزینه‌ای معادل کل سرمایه و درآمد سالیانه ۲۴۰ میلیون تومان

- سرمایه‌گذاری در بازار بورس با سود ۲۰۰ میلیون تومان پس از ۲ سال

- سپرده‌گذاری در بانک با سود ماهیانه ۱۰ درصد

(۲) تأسیس کارگاه - ۸۰

(۱) سرمایه‌گذاری در بورس - ۲۰۰

(۴) سپرده‌گذاری در بانک - ۱۰۰

(۳) سرمایه‌گذاری در بورس - ۹۰

۱۷۰- با توجه به الگوی مرز امکانات تولید، کدام مورد درست است؟

الف - وقتی تولید در کشوری ناکارا باشد، با تولید بیشتر از یک کالا، شرایط بدتر شدن تولید کالای دیگر فراهم می‌شود.

ب - هنگامی که کشوری روی مرز کارایی قرار دارد، بهتر شدن وضعیت تولید یک کالا، مستلزم بدتر شدن وضع تولید کالای دیگر می‌شود.

ج - زمانی که در یک کشور بیش از یک کالا تولید شود، هزینه فرصت افزایش تولید یک کالا نشان داده می‌شود.

د - با استفاده از تمام فرصت‌ها و منابع موجود کشور، می‌توان به فراتر از مرز امکانات تولید دست پیدا کرد.

(۴) «ب» - «د»

(۳) «ب» - «ج»

(۲) «الف» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۲۰۱ شروع می شود، دقت
نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفتر چَه سؤال ؟

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۶ آبان ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۰۱ - ۲۱۰	۱۰
دین و زندگی ۳	۲۰	۲۱۱ - ۲۳۰	۲۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۳۱ - ۲۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰ دقیقه

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیانی، فردین سماقی، محمد مهدی مانده علی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی، بیتا قربان پور

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	وبه یوتو	مسئول درس های مستند سازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	مرتضی منشاری	—	مهدی یعقوبیان، الناز معتمدی، زهرا شمسایی
دین و زندگی	محمد مهدی مانده علی	محمد مهدی مانده علی	امیر مهدی افشار سکینه گلشنی	محمدفرحان فخاریان	سجاد حقیقی پور، مجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آراتی
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	رحمت اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	مائده سالاری	سپهر اشتیاقی، زهرا فلاحتی

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستند سازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رونوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۶۶۳

۱۰ دقیقه

فارسی ۳

فارسی ۳

ادبیات پایداری

درس ۳ تا پایان درس ۵
صفحة ۲۴ تا صفحه ۴۵

۲۰۱- معنی واژگان مشخص شده در ابیات زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

«همت اگر سلسله جنبان شود»	مور تواند که سلیمان شود»
«همت بدرقه راه کن ای طایر قدس»	که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»
«تو مشیت درشت روزگاری»	از گردش قرن‌ها، پس افکند»
«تا وارهی از دم ستوران»	وین مردم نحس دیومانند»

(۱) محرک - تلاش - کنارافتاده - خطوط

(۲) پر جنب و جوش - تلاش - میراث - حیوان چارپا

(۳) محرک - دعا - میراث - حیوانات چارپا

(۴) پر جنب و جوش - آرزو - به جامانده - خطوط

۲۰۲- کدام گزینه، املاي نادرست را از بین دو واژه پیشنهادی، انتخاب کرده است؟

(۱) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است	ما را (فراغتی/ فراقتی) است که جمشید جم نداشت
(۲) تــــــا درد و ورم، فرونشــــــینند	کافور بر آن (زمداد/ ضمداد) کردند
(۳) برکش ز سر این سپید (مأجر/ معجر)	بنشین به یکی کبود اورند
(۴) بگرای چو ازدهای گرز	بخروش، چو شرزه شیر (ارغند/ ارقند)

۲۰۳- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«همت از باد سحر می طلبم گر ببرد»	خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است»
«هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت»	آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»

(۱) در بیت اول، یک جمله مستقل مرکب وجود دارد که دارای دو جمله وابسته است.

(۲) نقش دستوری هر سه واژه «غم» در بیت دوم، نهاد است.

(۳) بیت دوم چهار جمله بوده و نوع هر دو «واو» عطف است.

(۴) در بیت اول، نقش دستوری واژه «همت» و «خبر» یکسان است.

۲۰۴- توضیح نوشته شده در مقابل کدام یک از گزینه‌های زیر، از نظر حذف فعل نادرست است؟

(۱) گــــر آتــــش دل نهفتــــه داری	سوزد جانست به جانست سوگند (حذف فعل به قرینه معنایی)
(۲) ای دیو سپید پای در بند	ای گنبــــد گیتــــی ای دماونــــد (حذف سه فعل به قرینه معنایی)
(۳) از سیم به سر یکی کله خود	ز آهــــن به میان یکی کمر بند (حذف فعل به قرینه معنوی)
(۴) زین بی خردان سفله بستان	داد دل مــــردم خردمنــــد (حذف فعل به قرینه لفظی)

۲۰۵- کدام بیت فاقد «حسن تعلیل» است؟

- (۱) تا چشم بشر نبیندت روی
- (۲) تو قلوب فسورده زمینی
- (۳) بنواخت ز خشم بر فلک مشیت
- (۴) گر آتش دل نهفته داری
- بنهفته به ابر چهر دلبند
- از درد ورم نموده یک چند
- آن مشیت تویی تو ای دماوند
- سوزد جانست به جانست سوگند

۲۰۶- در کدام بیت آرایه‌ای از داخل کمانک روبه‌روی آن وجود ندارد؟

- (۱) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم
- (۲) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است
- (۳) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم
- (۴) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
- ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (تضاد، تلمیح)
- مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است (تشخیص، تشبیه)
- هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت (تضاد، مجاز)
- هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت (تشبیه، کنایه)

۲۰۷- چند بیت از ابیات زیر، نمی‌تواند مصداقی از «غزل اجتماعی» باشد؟

- (الف) فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش
 - (ب) هم‌تم بدرقه راه کن ای طایر قدس
 - (پ) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
 - (ت) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن
 - بنمایید که هر کس نکند مثل من است
 - که دراز است ره مقصد و من نویسم
 - هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت
 - بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۰۸- کدام بیت به «زندانی بودن شاعر» اشاره ندارد؟

- (۱) فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش
- (۲) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است
- (۳) هم‌ت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد
- (۴) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن
- بنمایید که هر کس نکند، مثل من است
- مسلک مرغ گرفتار قفس هم‌چو من است
- خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
- بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

۲۰۹- منظور از «او» در بیت «آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» کیست؟

- (۱) بیگانگان خارجی
- (۳) مظفرالدین شاه
- (۲) محمدعلی شاه
- (۴) وزیران خیانت‌کار

۲۱۰- با توجه به روان‌خوانی «جاسوسی که الاغ بودا» مفهوم کدام گزینه از نظر نویسنده، متضاد با گزینه‌های دیگر است؟

- (۱) از دیوار راست بالا رفتن
- (۳) زنگ نزدن به مادرزن به مدت یک ماه
- (۲) درست کردن خاکریز با دست
- (۴) با پانزده مین، دشت بزرگی را مین‌گذاری کردن

۲۰ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را دانلود کنید.

دین و زندگی ۳

توحید و سبک زندگی

فقط برای تو

درس ۳ تا پایان درس ۴

صفحه ۲۷ تا صفحه ۵۰

۲۱۱- حضرت علی (ع) در حدیث شریف «تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و

آبادی‌ها ...» چه کسانی را خطاب قرار می‌دهند؟

(۱) همه مردمان جهان

(۳) عموم کافران رویگردان از خدا

(۴) عموم منافقین عصیانگر

۲۱۲- پاسخ سؤالات زیر، در کدام گزینه تماماً به‌درستی ذکر شده است؟

(الف) لازمه گام گذاشتن در مسیر توحید عملی چیست؟

(ب) چرا انسان موحد شخصیتی ثابت و پایدار دارد؟

(ج) کسی که دل به هوای نفس سپرده یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی باشد، گرفتار چه چیزی شده است؟

(۱) آگاهی نسبت به مراتب توحید - پیروی از فرمان‌های خداوند - شرک عملی

(۲) آگاهی نسبت به مراتب توحید - پیروی از فرمان‌های خداوند - شرک اجتماعی

(۳) اطاعت از فرمان خدا - قرار دادن زندگی خود بر اساس رضایت خدا - شرک اجتماعی

(۴) اطاعت از فرمان خدا - قرار دادن زندگی خود بر اساس رضایت خدا - شرک عملی

۲۱۳- بانگ انسانی «أنا ربکم الاعلی» مؤید کدام گزینه است؟

(۱) توحید در ربوبیت

(۲) توحید عملی در بعد فردی

(۳) شرک در ربوبیت

(۴) شرک عملی در بعد فردی

۲۱۴- مطابق آیات قرآن کریم به‌ترتیب، ویژگی کسانی که خدا را بر یک جانب و کناره عبادت می‌کنند چیست و چه سرانجامی خواهند داشت؟

(۱) «فان اصابه خیر اطمأن به ...» - «قل ا فاتخذتم من دونه اولیاء»

(۲) «ام جعلوا لله شرکاء ...» - «قل ا فاتخذتم من دونه اولیاء»

(۳) «فان اصابه خیر اطمأن به ...» - «خسر الدنیا و الآخرة»

(۴) «ام جعلوا لله شرکاء ...» - «خسر الدنیا و الآخرة»

۲۱۵- اگر هر یک از افراد جامعه تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، چه پیامدی خواهد داشت و بازتاب آن کدام مورد است؟

(۱) ظلم و ستم حاکمان، جامعه را فرا می‌گیرد. - افزایش قدرت انسان‌های ستمگر

(۲) تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. - افزایش قدرت انسان‌های ستمگر

(۳) تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. - دشواری حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه

(۴) ظلم و ستم حاکمان، جامعه را فرا می‌گیرد. - دشواری حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه

۲۱۶- در آیه شریفه «قل انما اعظکم بواحدہ...» خداوند متعال مردم را به چه امری موعظه می‌کند؟

- (۱) وحدانیت خداوند
- (۲) قیام برای خدا
- (۳) خالقیت خداوند
- (۴) افزایش معرفت نسبت به صفات خداوند

۲۱۷- شاعر در بیت «پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم» با کدام سخن نبوی هم‌آوا شده است؟

- (۱) «مؤمنان با توجه به مراتب اخلاصشان بر یک‌دیگر برتری دارند.»
- (۲) «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»
- (۳) «راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان‌تر است.»
- (۴) «انجام‌دهنده کار نیک، از آن کار بهتر است و انجام‌دهنده کار شر از آن کار بدتر است.»

۲۱۸- ملاک تقدس و ارزشمندی بیشتر یک عمل چیست؟

- (۱) چهل روز عمل خالصانه برای خداوند
- (۲) راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او
- (۳) معرفت و آگاهی
- (۴) صرفاً ایمان و تقوا

۲۱۹- بر اساس کدام یک از میوه‌های درخت اخلاص، انسان به درجاتی از بصیرت و روشنی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل

تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود؟

- (۱) دستیابی به درجاتی از حکمت
- (۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
- (۳) دریافت پاداش‌های وصف‌نشده
- (۴) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

۲۲۰- امروزه شیطان از همان نوع دامی که برای کشاندن حضرت یوسف (ع) به گناه و فساد گسترده بود، به‌صورت‌های گوناگون برای انسان پهن کرده

است. مقاومت در برابر این دام‌ها نیازمند چیست؟

- (۱) دستیابی به درجاتی از حکمت
- (۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
- (۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- (۴) روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های او

تبدیل به تست نمونه سؤال های امتحانی

۲۲۱- مهم ترین عامل در تعیین هدفها و رفتارهای هر فرد چیست و زندگی توحیدی ریشه در چه چیزی دارد؟

(۱) افکار و اعتقادات - جهان بینی توحیدی

(۲) سرمایه ها و استعدادها - دوری مطلق از لذات و شهوات دنیوی

(۳) افکار و اعتقادات - دوری مطلق از لذات و شهوات دنیوی

(۴) سرمایه ها و استعدادها - جهان بینی توحیدی

۲۲۲- قرآن کریم در مورد کسی که هوای نفس خود را خدای خود قرار داده است چه می فرماید و تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از

طاغوت موجب چه چیزی می شود؟

(۱) «أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلاً» - انسان همواره نگران وقوع مشکلات یا شکست ها باشد.

(۲) «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» - انسان همواره نگران وقوع مشکلات یا شکست ها باشد.

(۳) «أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلاً» - شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

(۴) «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» - شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

۲۲۳- در کدام گزینه همه موارد غلط است؟

(الف) شعر «بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد» به توحید عملی اشاره دارد.

(ب) انسان موحد باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند است.

(ج) ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است.

(د) انسانی که خداوند را به عنوان یکی از خالقین این جهان پذیرفته است و اعتقاد دارد که خداوند پروردگار هستی است، رفتاری متناسب با این

اعتقاد خواهد داشت.

(ه) هر فردی متناسب با اعتقادات دیگران، پایه زندگی خود را می سازد.

(۱) الف - ب - د (۲) ب - ج - ه (۳) الف - ب - ج (۴) ب - د - ه

۲۲۴- آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» اشاره به کدام یک از ابعاد

شرک یا توحید دارد؟

(۱) توحید عملی در بعد فردی (۲) توحید عملی در بعد اجتماعی

(۳) شرک عملی در بعد فردی (۴) شرک عملی در بعد اجتماعی

۲۲۵- اگر گفته شود خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان ها معرفی کرده است، چه معنایی مورد نظر است و کدام عبارت قرآنی با آن هم آوایی دارد؟

(۱) خداوند بخشی از ولایت خویش را به آن حضرت واگذار کرده است. - «أَفَاتَّخِذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ»

(۲) خداوند بخشی از ولایت خویش را به آن حضرت واگذار کرده است. - «لَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

(۳) خداوند پیامبر (ص) را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است. - «لَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

(۴) خداوند پیامبر (ص) را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است. - «أَفَاتَّخِذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ»

۲۲۶- بر اساس آیات قرآن کریم، به چه علت خداوند متعال انسان را از پرستش شیطان نهی می‌کند و راه مستقیم زندگی را با کدام عبارت ترسیم

می‌فرماید؟

(۱) «آنه لکم عدو مبین» - «ان تقوموا لله»

(۲) «آنه لکم عدو مبین» - «ان اعبدونی»

(۳) «هو الخسران المبین» - «ان اعبدونی»

(۴) «هو الخسران المبین» - «ان تقوموا لله»

۲۲۷- هر یک از موارد زیر به کدام جزء از اعمال اشاره دارد؟

- کمیت عمل

- شکل و ظاهر عمل

- روح عمل

(۱) حسن فاعلی - حسن فعلی - حسن فاعلی

(۲) حسن فاعلی - حسن فاعلی - حسن فاعلی

(۳) حسن فعلی - حسن فاعلی - حسن فعلی

(۴) حسن فعلی - حسن فعلی - حسن فاعلی

۲۲۸- حکم روزه فردی که تنها برای لاغر شدن روزه بگیرد، در کدام مورد به درستی آمده است؟

(۱) باطل است، چون فاقد حسن فاعلی است.

(۲) باطل است، چون فاقد حسن فعلی است.

(۳) صحیح است، چون دارای حسن فعلی است.

(۴) صحیح است، چون دارای حسن فاعلی است.

۲۲۹- بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را» با کدام عبارت قرآنی هم‌آوایی دارد و خدا را چگونه می‌توان دید؟

(۱) «و هو یدرک الابصار» - به وسیله قلب و ملاقات با خدا

(۲) «و هو یدرک الابصار» - به وسیله چشم در جهان آخرت

(۳) «لا تدركه الابصار» - به وسیله قلب و ملاقات با خدا

(۴) «لا تدركه الابصار» - به وسیله چشم در جهان آخرت

۲۳۰- در میان اعمال واجب کدام عمل تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد و علت واجب شدن آن از سوی خداوند از دیدگاه امام علی (ع) چیست؟

(۱) نماز - دوری از فحشا و منکر

(۲) روزه - آزمایش اخلاص مردم

(۳) حج - انجام دستورات الهی

(۴) زکات - کمک به مستمندان

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

Sense of Appreciation

درس ۱

صفحة ۳۱ تا صفحه ۳۷

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

231- The first Persian textbook on children's diseases was written by Dr. Gharib, ...?

- 1) wasn't it 2) was it 3) wasn't he 4) was he

232- The young girl burst into tears when her father shouted at her, ...?

- 1) doesn't he 2) doesn't she 3) didn't she 4) didn't he

233- You can pay the money now, ... after you have received your order.

- 1) and 2) or 3) but 4) so

234- In ... to cleaning my room, I also helped my mom wash the dishes.

- 1) result 2) addition 3) condition 4) reason

235- The police officer tried to ... more information about the accident from the witness.

- 1) elicit 2) signal 3) connect 4) confirm

236- You made a great ... when you decided to help your friend with his homework.

- 1) activity 2) fact 3) choice 4) contrast

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Cell phones are an important part of our society and their main use is communication. They keep students in touch with the rest of the world by giving them the power to interact with it. In the old days, if you forgot to bring your lunch, you had to rely on the school office calling home for you. Now, students have the ability to solve their own problems and handle certain emergencies on their own.

Cell phones also allow students to keep in touch with their friends and students at other schools. While not directly beneficial to education, better relationships can lead to higher self-esteem and reduce isolation, which is good for everybody. In the same way, camera phones allow students to capture the kinds of memories that help build a solid school culture. In some cases, they can act as documentation of misbehaviors because they provide evidence and prevent bad behaviors.

Academically, the cell phone can record a video or an audio of the lessons that may need to be reviewed later. And just imagine if classes could be easily recorded for students who are absent. What if they could even be streamed and seen from home instantly?

237- What is the main idea of the passage?

- 1) The importance of cell phones in communication and education
2) Cell phones will be used as cameras to capture memories
3) How to use some electronic devices in communication and education
4) Cell phones can be used as an excellent recorder

238- The word "they" in paragraph 1 refers to

- 1) students 2) cell phones 3) uses 4) societies

239- According to the passage, cell phones help students

- 1) interact with the world 2) handle the household chores
3) write their lectures 4) increase isolation

240- Which of the following is TRUE according to the passage?

- 1) Cell phones only help students entertain themselves.
2) Nowadays, students can solve their problems without cell phones.
3) Cell phones help students write their assignments at school.
4) Students can record the lessons for later review.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۶ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه تولیدی

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
ویراستار	آرین غلامی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیرحسین افجه، علی کریمی فرع، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستار مستندسازی	ستایش یاوری

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

* بر اساس متن زیر به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

در فضای ظاهراً روشنِ تعلیم و تربیت، پدیده‌ای پنهان اما ذی‌اثر تحت عنوان «نقصان‌گرایی خودبازدارنده» به کرات مشهود است که غالباً از نظر مرتبان و حتی خود یادگیرنده‌ها پنهان می‌ماند. این سازوکار دفاعی، نه از سر سوءنیت، بلکه اغلب ناخودآگاه توسط دانش‌آموزان و دانشجویان به کار گرفته می‌شود تا پیش از مواجهه با یک چالش ادراک‌شده مانند امتحان یا ارائه عمومی، موانعی برای موفقیت خود ایجاد کنند. هدف از این اقدام، محافظت از خود در برابر شکست (۱). است؛ بدین ترتیب که اگر نتیجه نامطلوب حاصل آید، آن را به عواملی بیرونی، یعنی همان نقصان ایجادشده نسبت دهند، نه به نبود شایستگی ذاتی. این رفتار، که گاه در قالب تعلل ورزیدن تا لحظه آخر، گاه پناه بردن به بهانه‌های واهی نظیر بیماری یا نداشتن دسترسی به منابع و گاه امثال آن‌ها پدیدار می‌شود، عملاً به یادگیری فعال و مسئولیت‌پذیری آسیب می‌زند. این یک نقد اساسی بر نظام‌های آموزشی است که غالباً به جای کنکاش در ریشه‌های روان‌شناختی این گریز از مسئولیت، صرفاً به برچسب‌زنی عملکردی، مانند لفظ‌های «مسئولیت‌پذیری» یا «تنبل» اکتفا می‌کنند و بدین ترتیب، ...

۲۵۱- کدام واژه را بهتر می‌توان به جای شماره «۱» متن گنجاند؟

(۲) کوچک

(۱) محتمل

(۴) بزرگ

(۳) نامحتمل

۲۵۲- کدام عبارت متن را بهتر کامل می‌کند؟

(۱) با افزایش امکان اعتبارسنجی مهارت‌های یادگیرنده، ابزارهای خوبی در اختیار مرتبی می‌گذارند.

(۲) گستره‌ای از مفاهیم جدید به معانی «تنبلی» و «مسئولیت‌پذیری» می‌افزایند.

(۳) نسل‌های آینده را از وجود آموزگارانی باتجربه محروم می‌کنند.

(۴) چرخه معیوب ترس از شکست و نقصان‌گرایی خودبازدارنده را تداوم می‌بخشند.

۲۵۳- نوع «ی» در انتهای کدام واژه در متن بالا متفاوت است؟

(۲) دفاعی

(۱) نقصان‌گرایی

(۴) برچسب‌زنی

(۳) عاملی

۲۵۴- تعداد اجزای سازنده کدام واژه با تعداد اجزای سازنده واژه «خودبازدارنده» یکسان نیست؟

(۱) برهم کنش (۲) دانشگاهی

(۳) فرصت سوزی (۴) بی سازوکار

۲۵۵- نسبت «سنگ» با «سبو»، مثل نسبت بین واژه‌های کدام گزینه است؟

(۱) صدا - سکوت (۲) لاک پشت - لاک

(۳) احیا - ابقا (۴) چای - استکان

۲۵۶- الگویی بین واژه‌های زیر هست. این الگو با کدام واژه ادامه می‌یابد؟

«ترانه‌سرا - ناراضی - اراده - دارکوب - کرامت - ؟»

(۱) مرموز (۲) ارائه

(۳) مارمولک (۴) مراد

۲۵۷- عمل «تعریف» برای یک تعریف‌شونده، در کدام گزینه به شکل روبه‌رو شبیه‌تر است؟

(۱) قوم‌و خویش: انسانی که شخصی با آن‌ها رابطه‌ای بر مبنای خون دارد.

(۲) مربع: شکلی که همه ویژگی‌های مستطیل و همه ویژگی‌های لوزی را دارد.

(۳) انسان: جانداري که برای زنده ماندن، به هوا، آب و غذا احتیاج دارد.

(۴) مثلث: شکلی که مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه و یکی از زوایای آن ۹۰ درجه است.

بر اساس داده‌های زیر به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

* چند نفر در یک اتاق جمع شده‌اند که هر کدام از آن‌ها «زن یا مرد»، «فرانسوی یا آلمانی» و «مجرد یا متأهل» است که اگر متأهل است - یعنی

اگر زن است با مردی دیگر و اگر مرد است با زنی دیگر ازدواج کرده است. - همسر او نیز در اتاق هست. همچنین می‌دانیم ...

الف) تمام آلمانی‌ها جنسیت یکسان دارند و تعداد مردهای فرانسوی صفر نیست.

ب) در جمع حداقل یک زوج است که یکی فرانسوی و دیگری آلمانی است.

ج) اگر مردی در جمع، فرانسوی باشد مجرد است. اگر مردی در جمع مجرد باشد، فرانسوی است.

۲۵۸- چه تعداد از گزاره‌های زیر حتماً درست هستند؟

الف) هیچ زن آلمانی مجردی وجود ندارد.

ب) حداقل یک زن فرانسوی وجود دارد که مجرد نیست.

ج) حداقل یک آلمانی مجرد وجود دارد.

یک (۲)

صفر (۱)

سه (۴)

دو (۳)

۲۵۹- دربارهٔ وجود کدام مورد، اطلاعات کافی نداریم؟

مرد آلمانی مجرد (۲)

زن فرانسوی مجرد (۱)

مرد آلمانی متأهل (۴)

زن آلمانی مجرد (۳)

۲۶۰- در یک جمع پنج نفره، یکی دزد است. «الف»: من دزد هستم. «ب»: «الف» و «ه» دروغ می‌گویند. «ج»: «الف» دزد است. «د»: «الف» و «ج»

راست می‌گویند. «ه»: من دزد هستم. می‌دانیم دو نفر در این جمع دروغ گفته‌اند. دزد کیست؟

ج (۲)

الف (۱)

هـ (۴)

د (۳)

۲۶۱- بنفشه که زن دایی شبنم است، چه نسبتی با نرگس داشته باشد که نیلوفر، دخترخاله شبنم، دخترخاله نرگس باشد؟

- (۱) زن عمو
(۲) خاله
(۳) زن دایی
(۴) عمه

۲۶۲- هر شبانه روز در سیاره فرضی «ژ» چهل ساعت طول می کشد. موجوداتی که در این سیاره زندگی می کنند، سال خود را مثل ما به دوازده ماه تقسیم

کرده اند. ولی هر ماه آنان بیست روز دارد. اگر لحظه شروع یک سال خاص در سیاره «ژ»، همان لحظه شروع سال ما باشد، وقتی ما به روز چهارم آبان

می رسیم، در سیاره «ژ» چه تاریخی خواهد بود؟

- (۱) ۱۱ مهر
(۲) ۱۲ مهر
(۳) ۱۳ مهر
(۴) ۱۴ مهر

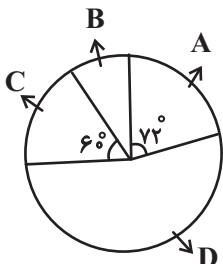
۲۶۳- دو ساعت دیواری معمولی داریم که یکی در طول هر ده دقیقه، یک دقیقه جلو می افتد و دیگری در طول هر پانزده دقیقه، یک دقیقه عقب می ماند.

اگر هر دو ساعت را درست تنظیم کنیم، بعد از چند دقیقه برای اولین بار هر سه عقربه ساعت شمار و دقیقه شمار آن ها دو به دو روی هم منطبق

خواهد شد؟

- (۱) ۴۲۴۰
(۲) ۴۳۲۰
(۳) ۵۲۴۰
(۴) ۵۳۲۰

* فراوانی چهار داده با A، B، C و D در نمودار زیر نشان داده شده است.

بر این اساس به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

ایران توننه
توشه ای برای موفقیت

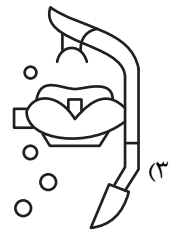
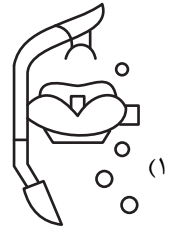
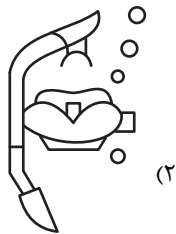
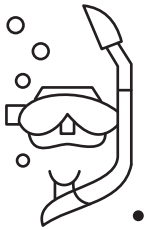
۲۶۴- اگر $A = 12$ باشد، کدام است C؟

- (۱) ۸
(۲) ۹
(۳) ۱۰
(۴) ۱۴

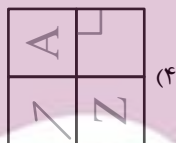
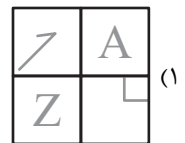
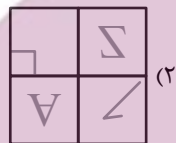
۲۶۵- اگر نسبت B و D به شکلی باشد که $D = 5B$ شود و نیز $C = 180$ باشد، کدام خواهد بود؟

- (۱) ۳۵۴
(۲) ۳۵۶
(۳) ۳۵۸
(۴) ۳۶۰

۲۶۶- اگر شکل زیر را نسبت به نقطه مشخص شده قرینه کنیم، کدام گزینه حاصل می‌شود؟

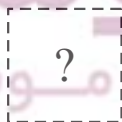
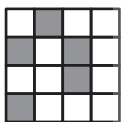
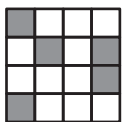

۲۶۷- کدام شکل به دلیلی منطقی با دیگر شکل‌ها متفاوت است؟

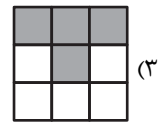
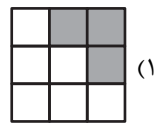
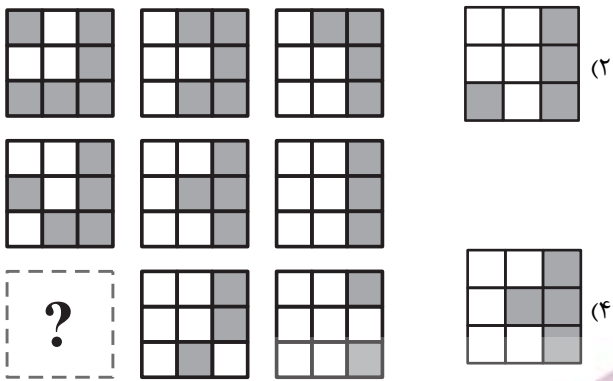

* در دو پرسش بعدی تعیین کنید کدام شکل جای خالی یا علامت سؤال را به درستی کامل می‌کند.

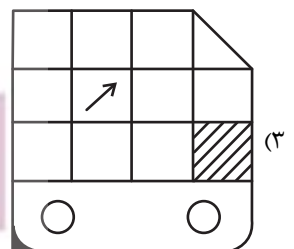
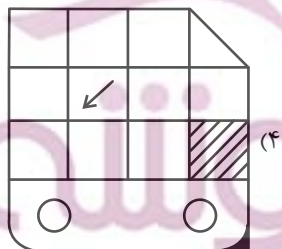
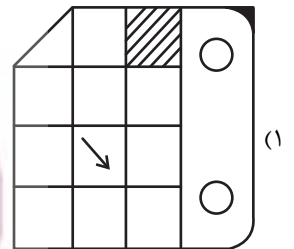
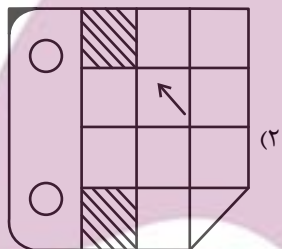
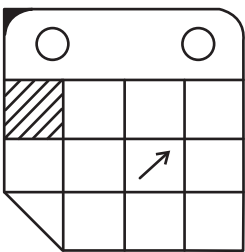
۲۶۸-

۲۶۹-

۲۷۰- با دوران شکل صورت سؤال، کدام گزینه حاصل می‌شود؟

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت